

Egész évre — — 1050
Félévre — — 550
Negyedévre — — 290
Egy hónapra — — 100

Az előfizetési ára „Föld” című folyóirattal együtt hav-ként 10 lejjele drágább

Csaharovákiban

Egy hónapra — — 40 —
Egy szám — — — —

ber 3

ZET

sora
Apосто

magyob
nak K
i miva
s ragyo
obb e s
lozsvári
dal ké
remérje

László
s zsu
szer p
A cim
nájával
i.

r adják
ortélet
a spors
i, vagy

ai hírü
lép fel
minden
szadji.
llépés.
rammal.
yelnak.

i bérlet

quartett
elemelt
Soro-

n Mari-
n olcsó
Dopolti

ívészne
szikus
rakkal.

mén és
je.
encéja.
rakkal.

ronság,
e 171.)
perette
ntésal.
l. Napi

tragi-
ésével.

B. So-

7

töl
töl

ju
g-

S.
er.
d.
ka-
és

ROMANI
1. Romanositor
BUDAPEST
Disztor

ELLET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

1933 december 4 Szombat

Kolozsvár * IX. évfolyam * 268. szám

5687 Kiszív 28

Zürichben megalakult az antifascista központ

A mandátumuktól megfosztott olasz ellenzéki képviselők Svájcba menekültek

(Róma, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy fascista könyv... az olasz ellenzéki képviselők, akik az államra káros politikai magatartásuk miatt elvesztették mandátumukat, Svájcba menekültek és elhatározták, hogy Zürichben nemzetközi antifascista központot létesítsenek.

Milanói jelentés szerint többetes szűnet után az eddig betiltott turini „Stampa” újból megjelent. A lap irányítását Andre Toms fascista képviselő vette át, míg a lap munkatársai nagyrészt a régiék.

Indokolatlanul beszüntették a tanítást a kolozsvári zsidó középiskolákban

Eredménnyel kecsegtető akciók a nyilvánossági jog visszaszerzésére

(Uj-Kolozsvár, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma a hora délelőtti órákban az a híres hír terjedt el Kolozsvár szűkebb körében, hogy a Tarbut zsidó liceumot bezárták és a növendékeket szélnek eresztették. Mindenki valamelyes hatósági intézkedésre gondolt és összefüggésbe hozták a hírt a közoktatásügyi minisztériumnak néhány nappal ezelőtt érkezett azon értesítésével, hogy a zsidó gimnáziumnak nyilvánossági jog iránti kérése nem mélyi és technikai okok miatt visszautasítja.

Csakhamar kiderült, hogy a Tarbut gimnáziumból a pénteki napon csakugyan hazaküldték a tanulókat, de ez nem hatósági intézkedésre történt, hanem dr. Klein Miksa kolozsvári ügyvéd eresztette szélnek az iskola növendékeit.

Dr. Klein Miksa, aki szóta, amióta a hitközségben az ismert viszályok kitértek, a gimnázium ügyeit önállóan vezette, tegnapi levelet intézett dr. Kohányi Menyhért, a liceum igazgatójához, amely „Kedves barátom” megszólítással kezdődik és azt tartalmazza, hogy miután minden igyekezete, mely arra irányult, hogy az iskolák tanári karát kifizethesse, teljesen meghiúsultnak tekinthető, ezért kénytelen magát arra a sorsora elhatározásra elszánni, hogy a középiskolákban a tanítást betiltja.

„Fekérlek arra, — írja dr. Klein Miksa — hogy jelen határozatomat haladéktalanul hajtsd végre. E lépésért a felelősséget én viselem.”

Dr. Klein levele további során elhatározását még azzal indokolja, hogy a hitközségtől nem képte meg az anyagi hozzájárulást, mely a tanítás nyugodt menetét biztosíthatta volna.

Dr. Kohányi Menyhért, az iskola igazgatója, a baráti levél kézhezvétele után, anélkül, hogy vizsgálat tárgyává tette volna, vajjon jogos és szabályszerű-e egy nyolcosztályú középiskolának ilyen módon való bezárása,

eleget tett dr. Klein Miksa betiltó parancsának s az iskolába siető diákokat ma reggel nyolc órakor hazaküldte.

Kolozsvár zsidósága a tanítás beszüntetésének hírért érthető megdöbbenéssel, sőt megrökönyödéssel fogadta. Fokozódott a megrökönyödés, amikor kiderült, hogy ez az ok, amely az iskola pénzügyi zavarsait előidézte: az ortodox hitközség kebelében dúló személyi harc, a vasárnapi választáson véglegesen eldőlt, vagyis az ok megszünik s így az iskola bezárása mintegy elébe akart vágni a választás esélyeinek.

Nagyon sokan azt hangoztatták, hogy községes kortesfogásról van szó,

mert mi egyéb ok is lett volna két nappal a választások előtt bezártni az iskolát, amikor hétfőn már a hitközség új felelős vezetősége alkotmányosan dönthetett volna az iskola sorsáról. Ezt a hét napot annál is inkább lehetett volna várni, mert szombaton és vasárnap amugy sincs tanítás.

Pénteken délután a kolozsvári zsidóság vezetői tagjai, úgy az ortodox, mint a kongresszusi hitközség részéről... áll értekezletre gyűltek össze, amelyen megbeszéltek az iskolával kapcsolatos teendőket. Az értekezletről a következő kommunikét bocsátották ki:

„A kolozsvári zsidó liceum ügyében Kolozsvár zsidóságának vezetői tagjai ma értekezletet tartottak, amelyen egyhangúlag megállapítást nyert, hogy dr. Klein Miksa nem volt jogosult az iskolában a tanítást beszüntetni, különben is ilyen intézkedésre semmi ok sincsen. Nem kétséges ugyan, hogy főképpen a nyilvánossági jog varatlan visszaszerzése rendkívül megnehezítette az iskola helyzetét, de ugyanakkor megállapítást nyert az is, hogy a kolozsvári zsidóságnak, ortodoxoknak és neológoknak egyaránt, elkövetik szándéka, hogy a középiskolákat továbbra is fentartja és minden szükséges intézkedést megtesz a nyilvánossági jog megszerzésére. Az iskola terheinek fedezésében beálló késedelem korántsem az áldozatkészség hiányára, hanem arra a körülményre vezethető vissza, hogy az iskolafenntartó ortodox hitközség vezetőségének mandátuma lejárván, a most vasárnap lezajló választásig bizonyos interregnum állott be, amely az iskola ügyeinek normális intézését hátráltatta. Az értekezleten általánosság vált az a meggyőződés, hogy az iskola ügye rövid néhány napon belül rendezve lesz és ennélfogva úgy a szülők, mint a tanári kar nyugodtak lehetnek, hogy az iskola zavartalan működését biztosítani fogják, tekintet nélkül arra, hogy a hitközségi választásokból melyik párt kerül ki győztesen.”

Ez a határozat mindenekelőtt alkalmas arra, hogy a fellegstott szülőket megnyugtassa, mert egészen bizonyos, hogy már a legközelebbi tanítási napon a tanítást betiltó parancs hatálytalan lesz. Az iskola meg gondolatlan bezárása annál fájdalmasabb jelenség, mert

éppen most történtek újabb hathatós lépések annak érdekében, hogy a Tarbut-liceum visszaszeresse nyilvánossági jogát.

Molnar Jakab vezérigazgató, aki éveken át előke volt a Tarbutnak és az iskolának ma is egyik legelközelebbi barátja, ma délelőtti érkezt

DUNKY KATÓ táncitanár

Tanít minden divatos táncot. Különóra bármikor. Összeállított csoportokat háznál is vállal. Mensendick-Madzar torna hölgyeknek, rhythikus torna gyermekeknek. Magántáncokat betanít.

Egyetem-utca 3. III. 2. Liff.

vissza Bukarestből és munkatársunk előtt a következő kijelentést tette:

— Megdöbbenéssel értesültem az iskola bezárásáról. Nem ismerem a tanítás beszüntetésének okait és ezért ebben az irányban nem nyilatkozhatom. De megnyugtatóul közölhetem a nagyközönséggel és főként a szülőkkel, hogy

az iskola nyilvánossági jogának ügyében megindult újabb tárgyalások a legjobb reménnyel kecsegtetnek, mert iskolánk éppen a kormány felelős tagjai között hatalmas pártfogóra talált,

aki méltányolni tudja azt az eredményes és az állami szempontjából is teljesen kielégítő munkát, amit a Tarbut-iskolák végeztek. Bizom benne, hogy a zsidó középiskolák annyit zaklatott kérdése rövidesen nyugodponthoz jut.

A tanítás beszüntetésével kapcsolatban dr. Pollák Sándor a következő nyilatkozat közlésére kért fel.

— A legnagyobb megdöbbenéssel értesültem ma délelőtti, hogy dr. Klein Miksa hatóságos jelentések között szélnek eresztette a kolozsvári zsidó liceum növendékeit. Ez az intézkedés

a hitközségi választások előtti napon nem egyéb, hatóságos, de lelkiismeretlen kortesfogásnál, amely azonban sajnos az iskola léteérdekét veszélyezteti.

— Felelősségem teljes tudatában kell kijelentem, hogy az a hitközségi párt, amelynek sorában küzdök, minden fentartás nélkül áldozatkés hűve a középiskolának, hiszen ennek a pártnak vezetői alapították meg tulajdonképpen a gimnáziumot és ha a választók bizalma módot ad rá, úgy be fogjuk bizonyítani, hogy az a komoly tábor, amelyet a mi pártunk reprezentál, öszintén és komolyan fogja biztosítani a zsidó középiskolák sorsát.

Calutiu prefektus a nyilvánossági jog visszaszerzését ígéri

Lapzártakor kapjuk az értesítést, hogy a lapunk más helyén közötti pártközi politikai megbeszélés epilógusaként, amelyen sikerült éppen a zsidó blokk fáradozásai révén a kolozsvári községi választásokra az egységes listát létrehozni, a tárgyalásokat vezető Calutiu prefektus a következőket jelentette ki:

— Látva azt az odaszó magatartást, amelylyel Kolozsvár rendszeres zsidó polgárai a polgári békét szolgálják, elhatároztam, hogy aktív módon sikra fogok szállani a Tarbut nyilvánossági jogának visszaszerzése ügyében és biztosan remélem, hogy 10 napon belül pozitív sikerre fog vezetni az akcióm.

— Felosztatják a lengyel parlamentet.

Varasból jelentik: Pilsudski sajtórendelete miatt hatalmas ellenzéki támaszt a parlamenten. Emiatt valószínű, hogy a kormány felosztatja az országgyűlést és új választásokat fog elrendelni. A felosztatás még e hó folyamán, valószínűleg e héten, tehát azonnal a kamara megnyitása után végrehajtják.

EZT A SZELVÉNYT A VÁSÁRLÓK ÉS BELSE-
JÉBEN FELSOROLT KÉRESKEDŐK

LEI 5 LEI

ERTÉKBEN TIZ SZÁZALÉKAIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANANT FOGADJÁK EL

ÖSSZEG
PÉNZFIZETÉS
DOLGOK EL

És a szelvény érvényes Jan. 6-ig.

Az elítélt Rákosi Jenő

Rákosi Jenőn is beteljesedett a végzet. A „független” magyar bíróság tünőnek mondotta ki sajtó útján elkövetett rágalmaszást és egy publicistát, aki harminc, vagy negyvenöt ujságról pályáján egyetlenegyszer sem állott bíróság előtt, pedig ez ritka eset lelkiismeretes, az „igazság” fantomját kergető író és ujságró életében.

Erre az ítéletre nemcsak a régi konzervatív liberalizmus emberei és vezérei figyelnek fel fájdalmasan Magyarországon, hanem azok a „destruktívek” is, akik ellen Rákosi Jenő közel négy évtizeden keresztül vívott kemény szellemi csatát. Rákosi Jenő a magyar sovinizmus egyik legerősebb szellemi egyénisége, még pedig igen gazdag egyéniség, aki minden modern törekvésben a magyarság egységének megbontására való törekvést látott.

Származására nézve nem fajmagyar, dunántúli sváb családból származik, ami azonban csak előnyére van, mert jellemében a fajmagyarság jelleméig helyett inkább az alaposság és szívósság lett a domináns vonás.

Konzervativizmusa és sovinizmusa azonban — most tünik ki igazán — sohasem volt elszánt retrográdság takarójá; nagyon is hajlékony világnézet volt az az ő kezében, amely könnyen tudott hozzásimulni minden széphez és előkelőhöz, ha ez egyébként izlésének megfelelt. De izléséhez nehezen férköztött minden, ami új, ami eltérő volt attól a klasszicizmustól, melyet Goethe és Shakespeare képviselt legmagasabb fokozatában. Ez magyarázza meg azt a heves ellentétet, amellyel Ady Endrét és általában a „Holnap”-társaság újköltőit támadta. Haragja leghevesebben Ady ellen irányult, akit az öregedők csőszöngyöngéjével nem akart, vagy nem tudott megérteni.

Annál fájdalmasabb volt ez, mert olyan kvalifikációs, nagytudású és fölényes stíluszta részéről jött a támadás, akinek jóhiszeműségében nem lehetett kételkedni. Azóta Rákosi Jenő megjárta a maga Camosszját: elismerte Ady nagyságát és Babits Mihályhoz most már megértő barátság szálai is fűztek.

Igazán emberi nagysága azonban a vérsz emlékü kurzus és a ma már keletkezett szavak fátyla burkolózó magyar reakció idején bontakozott ki.

Akkor, amikor a magyar októberi forradalom testén nagyra nőtt kamélonok a kommün bukása után bitót és golyót követeltek mindenki számára, aki hű maradt októberhez, amikor Orgován és Slókok dicsőítésére a pesti sajtó kétes alakjai raffinált ódákat fabrikáltak, amikor a „destruktív” irodalmi folyóiratok pénzén felcserepedett álnagyságok, élükön Lendvai-Lehner Istvánnal pogromok után szhajtoztak: az agg, a konzervatív Rákosi Jenő tiltakozóan emelte fel szavát és a magyar nemzet gyalázatának bélyegezte meg az ébredő magyarok egyesületében tömörült vénnek és ifjak cselekedetét.

És amikor a leromlott, agyongyötört országban végleg beteljesült a végzet: Rákosi Jenő kétségbeesve, egy romokon siránkozó Jeremiás fájdalmával horraant fel.

Négy évtizeden át kivívott népszerűségét hátrán és becstelenséggel tette kockára, szinte életét kockáztatta, de percre sem tántorodott vissza. A magyar történelem tragikumának lett megható figurája, az emberi méltóság és a haladás zászlaját vette kezébe akkor, amikor

mindenki más elpártolt mellőle; jogra hivatkozott akkor, amikor a jogtalanság ülte orgiáit. Egy hetvenen felüli öreg ember tette ezt, akiknek konzervativizmusa mindenképpen érthető volna, annál is inkább, mert hiszen a magyar ifjúság, a „nemzet virága” nyíltan a legrettebb reakció avánt gárdájába lépett, hogy hadakozva vonuljon fel minden ellen, ami haladás és demokrácia és a középkort dicsőítse a huszadik század elhomályosult fényében.

Nagy szívra és nagy jellemre való cselekedete volt ez Rákosi Jenőnek, aki ime most el is nyerte méltó jutalmát: elítélték. A független magyar bíróság ezzel az ítéletével belépett a történelmi halhatatlanság pantheonjába, mert hiszen évezredek múlva is emlékezni kell majd arra, hogy egy tényekre hivatkozó agg publicistát, aki sohasem ült még sajtópörben bíróság előtt, marasztaló ítélettel bélyegeztek meg kétségben felül álló igazságsíért.

És tette ezt a magyar bíróság akkor, amikor Bathlen István miniszterelnök liberális jelzőkkel járja végig Magyarországot és a zsidóság jóindulatára spellálva bizonygatja, hogy a kurzusnak vége van, most már az elégtétel

A magyar kormány százkilencvenhat kerületben küzdelem nélkül jut mandátumhoz

Egyre nagyobb arányokat ölt a választási propaganda Magyarországon

(Budapest, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyarországi választások előkészületei fokozottabb méreteket öltöttek. Ugy a fővárosban, mint az ország többi részein óriási propagandát fejtenek ki az egyes pártok jelöltjeik érdekében.

A választó kerületek legnagyobb részében már lejárt az ajánlási határidő és így tisztá képet lehet alkotni a jelölések helyzetéről. Ed dig 58 egyhangú jelöltet lehet megválasztani képviselőnek tekinteni. Közülük negyvenöt egypárti, tízenegy a kormányt támogató

Leszálltam az árakkal,
mert javul a lei
és így még több árut adhatok el,
mert mindig a vevőm előnyét nézem
és így csak egy kevés pénzt kérem,
mert sok harisnyát akarok eladni
és így szeretnék sok pénzt árulni.

Minden 777 leien felüli vásárlásnál egy női kezításkát adok ajándékba. SIPOS, Cluj, Ferdinánd-ut 8 sz.

korszaka virrad a meggyőzöttekre és meggyalazottakra. Ez az ítélet, mely egyben az ébredő magyarok egyesülete hírhedt cselekedeteinek bírói igazolása: bizonyosság amellett, hogy a valóságban mit ér a magyar miniszterelnök állítólag megtalált lelkiismerete. (s. l.)

gazdasági párti, egy fajvédő és egy ellenzéki. Az ellenzéki képviselő Apponyi Albert. Az egyhangú kerületeken kívül a kormánynak még harminckét kerületben van biztos mandátuma, mert itt csak a kormánypártiak állnak egymással szemben. A kormánypárt tehát 196 kerületben küzdelem nélkül jut mandátumhoz, de az összes többi választókerület közül is mindössze 30 kerületben várható volt képen küzdelem és így a választás sorsa az ajánlásokkal már eldőltnek is tekinthető.

Házkutatást tartottak az Unionea Evreilor Romaninál

A Román Zsidók Szervezetét azzal vádolják, hogy rágalmaszó híreket terjesztett külföldön Romániáról

(Bucuresti-Bukarest, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az „Universul” és „Cavatul” ma azt a feltűnésteltő hírt jelentik, hogy a katonai ügyészség tegnap házkutatást tartott az Unionea Evreilor Romanii, valamint dr. Fildermann lakásán és elkobozták a külfölddel folytatott levelezésüket és számos propaganda-iratot. A testületet azzal vádolják, hogy a külföldnek anyagot szállított Románia elleni propagandára. Az „Universul” szerint a hatóságok szigorú diszkrecióval kezelik az ügyet és nem nyilatkoznak az elkobozott iratok tartalmáról.

A házkutatásokkal kapcsolatban az „Universul” a következőket írja:

„Az utóbbi időben külföldön intenzív propaganda indult meg országunk ellen. Ezt a rágalmaszó hadjáratot főleg azok a zsidó tökével működő lapok és folyóiratok vezették, amelyek egyetlen alkalmat sem szelasztottak el, hogy a külföld szemé elé olyan államként állítsanak oda, melyben a terror foglalta el a törvények uralmának helyét.

Ha egy zsidó diákot, vagy gimnáziumi tanulót megverték, a fentemlített újságokban és folyóiratokban egész cikkek jelentek meg, amelyek „romániai pogromokról” szóltak. Ha a Dnyeszternél agyonlőtték egy zsidó kommunista agitátort vagy csempészt, másnap a külföld „beszarabiai tömeggyilkosságokról” és egyebekről hallott. De egyetlen szóval sem emlékeztek meg, amikor ezeknek a csempészeknek és agent provokátoroknak lesből kilőtt golyóitól haltak meg a határ éber őrei.

Bizonyosodott, hogy ezt a propagandát bizonyos balföldi személyek és egyesületek állították, akiknek mindenképpen érdekükben állt, hogy megrálgalmozassák az országot a külföld előtt. Ezzel a hazaféltel bűnnel kapcsolatosan felsőbb hatóságaink komoly vizsgálato-

indítottak és megállapították, hogy a fővárosban működő Unionea Evreilor Romanii nem idegen ettől a bűnös propagandától. Ennek következtében Dragulinescu ezredes királyi katonai főügyész, Hotineanu őrnagy és Vasiliu kaptány hadbíró ügyészek kíséretében tegnap reggel feltűző házkutatást tartottak az Unionea Str. Sfintii Apostoli 22 alatti székházában, valamint V. Fildermann ügyvédnek, az Unionea elnökének lakásán, amely ugyanezen utcában van 16. szám alatt. A házkutatás alkalmával kompromittáló iratokat, propaganda-brosurákat koboztak el, valamint hatalmas külföldi levelezést. A talált iratokat és leveleket a II. hadtest hadbíróségéhez szállították. Az elkobozott iratok tartalmát a legnagyobb titokban tartják.

A házkutatás az Unionea székházában Sarateanu Zolzer és Adolf Magder, az Unionea titkárai jelenlétében folyt le, akik a házkutatás idején az Unionea irodájában tartózkodtak.

A házkutatások híre annál feltűnőbb és érthetlenebb, mert hiszen mindenki előtt ismeretes, hogy az U. E. R. a régi zsidóság hazafias célokat szolgáló szervezete, amely nem egyszer tett tanubizonyságot arról, hogy nemcsak hogy a legteljesebb hűséggel viseltetik a román állam-eszme iránt, de minden alkalmat felhasznál arra, hogy a külföldön Romániáról elterjesztett rémhíreket megcáfolja és az itteni eseményeket kellő megvilágításba helyezze.

— Összefogóssák a spanyol szindikalistákat. Madridból jelentik: A spanyol szindikalisták üldözése tovább tart. Ujabb tizenkilenc szindikalistát tartóztattak le, akik a király és Primó de Rivera ellen összessésküvést söttek. Az összessésküvők főhadiszállásán sok robbanó anyagot találtak.

Hecht-kalapüzem gyárt, fest, tisztít, formál női és férfi kalapokat Str. Universitatii (Egyetem-u.) 3. Fiókja: Dts Str. N. Jorga 1.

A

(Zürich, december 3.) Zürich városi ház előtt, H. Schiff volt a porosz állam elnöke előadását tartott döntő órá. Az aráji dionista beszéd, amelyet végig, hogy beemelynek rorib is megjelent.

— A kereskötül — kezdés H. Schiff volt a fölszerte, évtől jával szemben, adó vezető utgytjómade: céjféjdalmasan európai zsidóság a zordöntő óráhez való hozmáerre a zsidóság iránti érdeklődés vényel ismeretlén kompromi hogy az idők és emelő mályj jövőt követesoly

— Az assziszorították Nyugánéletét a zsidóesetben beszoril Am a zsidóság elképzelhető lenikusabb életre den megnyilvában egy ham emésztett marx zsidósághól. Ez tetlen a prolet érdekeit előseg munkával, ha ségben és respberi törvényeit

A szónok szerepre, amit élesen kritizált lyek ma is szoldani, hogy táborra és való lekvéseiket, h szeminizmus el szemben küzden érvekkkel, am domborit ki a sz antiszemiti fecsenek, am munkától, hog élük elősdi éle a praszt és években fejő nemcsak egy munkát vége zsidók materi nak, hogy bá tevékenységük akkor ezzel s a palesztinai tól áthatva st

H

fertőtlenít. fájástól. I is kapható

A porosz kormány sajtófőnöke a zsidó reneszánszról

Hans Goslar államfőtanácsos nagy beszéde Zürichben

(Zürich, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Zürich város egyik legnagyobb termében, telt ház előtt, Hans Goslar kormányfőtanácsos, a porosz államminisztérium sajtófőnöke nagy előadást tartott a címen: „A zsidó nép sorsdöntő érája.” Az előadást dr. G. Steinmüller, a svájci cionista föderáció elnöke fordította. A beszéd, amelyet feszült figyelemmel hallgattak végig, nagy benyomást tett a hallgatóságra, amelynek soriban számos nemzetiségű intellektuális is megjelent.

Zsidó energiák gyűjtőmódozata

— A kérdés vezetőhelyén álló gazdasági zsidó körök — kezdte Goslar beszédét — Jakob H. Schiff volt az az egyéniség, aki élete végén fölismerte, évtizedeken át képviselt álláspontjával szemben, hogy a zsidókérdés megoldása zsidó vezető út a cionizmus. A zsidó energiák gyűjtőmódozata egyáltalán Palesztina lehet és fájdalmasan édeskes jelenleg, hogy a nyugateurópai zsidóság javarésze még ma sem hallja a sorsdöntő órák hangját. A környezetben való homályosság olyan mértékben hatott erre a zsidóságra, hogy elvazartatta saját múltja iránti érdeklődését, népi különállását és törvényei ismeretét. Olvad a magát egy energiátlan kompromisszumos tengődésnek, engedte, hogy az idők ársja sodorja, helyett, hogy szép és méltó múltjából saját erejéből egy erőteljes jövőt kovcsoljon magának.

„A zsidóság nem felekezett úgy”

— Az asszimiláció és a vallási reform kizsárolták Nyugateurópa zsidó emberének magánéletét a zsidóságból és a zsidóságot legjobb esetben beszorították a zsinagógák homályába. Am a zsidóság nem felekezett úgy, hanem az elképzelhető legerősebb, legzártabb és legharmonikusabb életrendszer, amely a zsidó élet minden megnyilvánulását szabályozza. Keleteurópában egy hamisan értelmezett és meg nem emésztett marxizmus zavarta ki az ifjúságot a zsidóságból. Ez az ifjúság azt hitte, hogy lehetetlen a proletáriáusnak és az emberiségnek érdekeit elősegíteni nemzetközien kimélyített munkával, ha az ember henmarad a zsidó népiességben és respektálja a Tóra átfogó nagy emberi törvényeit.

A zsidók „elődsdi” élete

A szónok ezután kitért arra a forradalmi szerezpre, amit Herzl fellépése idézett elő. Majd élesen kritizálta azokat a zsidó köröket, amelyek ma is azzal szeretnék a zsidókérdést megoldani, hogy átkosintgatnak az antiszemita táborra és valóságos általuk irányították cselekvéseiket, holott tudhatnák, hogy az antiszemitizmus ellen nyomtatékosabban és határozottabban küzdeni nem lehet, mint szokkal az érvekkel, amelyeket az újjáépülő Palesztina domborít ki a lehető legplasztikusabban. Amit az antiszemita a zsidók improduktivitásáról fecsegtetnek, amikor azt állítják, hogy félnek a munkától, hogy mint közvetítők és ügyösök élék elődsdi életüket, — mindezt megcáfolja az a paraszt és munkásosztály, amely az utóbbi években fejlődött ki Palesztinában és amely nemcsak egyéni, hanem bámulatos történelmi munkát végez. És ha azt mondják, hogy a zsidók materialisztikusan éreznek és gondolkodnak, hogy bálványuk a pénz és hogy minden tevékenységük egyedül a pénzszerzésre irányul, akkor ezzel szemben ott áll a tény, hogy ezek a palesztinai dolgozók a legtisztább idealizmustól áthatva súlyos egyéni áldozatokkal végzik

kolonizációs és kulturális munkájukat. Ha valaki igazán harcolni akar az antiszemitizmus ellen, annak közre kell működnie gazdasági és erkölcsi erővel Palesztina újjáépítésében, mert csak az újjáépítésének sikere biztosíthatja azt a tiszteletet és megbecsülést a zsidóság számára, amely minden törekvő és önzertes nép számára kijár.

A kormányfőtanácsos ezután felveti a kérdést, vajon jó svájci, német, francia, román vagy olasz állampolgár lehet-e cionista és részt

Gramofon LEPAGE-nál

van-e Palesztina újjáépítésében. Megállapította, hogy a zsidóság ősi és alapvető elgondolása szerint Palesztina örök és el nem vesztendő ősországa a zsidó jövőnek. Már ezért sem ellenkezőhetik az állampolgári kötelesség a zsidó kötelességgel. Az a Palesztina pedig, amelyet a cionisták akarnak, nem olyan ösvetettéltű, hogy politikailag, vagy más téren összerúghatóssá kerülne azokkal az országokkal, amelyekben élnek és amelyeknek hű polgárai kell, hogy maradjunk.

A beszédet óriási tetszéssel fogadta a közörség, amely Hans Goslar kormányfőtanácsost percenként ünnepelte. B. K.

Bethlen és Horthy tanácskornak József főherceggel Albrecht trónralépéséről

(Budapest, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Horthy kormányzó és Bethlen miniszterelnök elutaztak József főherceg bárkúti birtokára, ahol vadászaton vesznek részt. Politikai körökben Horthy kormányzó és Bethlen miniszterelnök József főhercegnél tett látogatásának rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak és összefüggésbe hozzák ezt a látogatást Bethlen miniszterelnök debreceni beszédével. Ebben a beszédben ugyanis Bethlen miniszterelnök oda-nyilatkozott, hogy a mostani országgyűlésnek, amely képviselőházból és főrendiházból áll, elvileg határozottan joga van a királykérés megválaszolására. Ugyanakkor emlékeztet arra, hogy politikai körök azt a körülményt, hogy a legutóbbi királyi oklevél átvétele alkalmával Bethlen olyan nyilatkozatot tett, hogy a négy alkotmányjogi átalakítások még sincsenek befejezve és mások is vannak köztük.

Az „Esti Kurir” mindezeket a körülményeket leszögezve, arra a megállapításra jut, hogy Bethlen és Horthy országgyűlésnek a szabad királyválasztást fogja javasolni. A szabad királyválasztás alatt Bethlen azt érti, hogy az ország népe Habsburgi Albrechtet fogja királlyá választani. A szélső legitimistáknak, Apponyinak és Andrássynak tehát minden okuk meg van arra, hogy a legélesebb ellenségre kezdjenek fel Bethlen törekvése ellen, hogy Habsburgi Albrechtet a magyar trónra ültesse.

Négy pejlóven érkezett meg Mórócz Zsigmond Nagyváradra

(Oradea Nagyvárad, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mórócz Zsigmond, a mai magyar irodalom legismertebb tehetsége, akinek neve nemzetközi reklámot is keltett, akinek reprezentál, néhány hét óta Szlovénországban járt irodalmi turnén és minden nagyobb városban felolvasó estélyt tartott. Szlovénországi turnéja befejeztével Mórócz Zsigmond régi szándékának megvalósítására ma Erdélybe érkezett.

A hírhedt író Biharkezesre is érkezett román földre. Biharkezesre is érkezett román földre. Biharkezesre is érkezett román földre. Biharkezesre is érkezett román földre. Biharkezesre is érkezett román földre.

zolja Biharpüspökbe érkezett, ünnepi fogadtatást készítették fogadtatására. A falu népe tisztelgő küldöttséget menesztett az államához és a küldöttség vezetője, Biharpüspöki református lelkész, szép beszéddel köszöntötte Mórócz Zsigmondot, majd Felvinczi kiró leánya virágcsokrot nyújtott át az írónak. Felvinczi Sandor, a falu bírja ezután legszébb négy pejlóvat az első a kocsi első fogta, amelyen évekkel ezelőtt Ady Endrét is vitte és a négy pejlóval röptette be Mórócz Zsigmondot Nagyváradra. Mórócz Zsigmond ma este irodalmi előadást tart Nagyváradon.

Létrejött a megegyezés az összes pártok között a kolozsvári községi választásokra

(Cluj-Kolozsvár, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári politikai pártok között már szinte hónapok óta tartó tárgyalások ma este sikerrel befejeződtek. Sikerült ugyanis december 15-én községi választásokra egységes polgári blokkban tömöríteni a pártokat, amelyek közös listával indulnak a választásokra. December 15-én tehát küzdelem nélkül fognak lezajlani a választások és Kolozsvár új kormányzatát remélhetőleg hosszabb időre fogják biztosítani, mint a februárban leadott voksok.

A megegyezést hosszas tárgyalások előzték meg. Bár a pártok vezetői elileg a harc elkerülése mellett voltak, már csak a súlyos politikai helyzetre való tekintettel is, az egységes lista beállítása súlyos nehézségekbe ütközött és a megegyezés fölött hosszú ideig függött a felborulás Damoklész kardja. A megegyezés az utolsó percig bizonytalan volt. Egyedül a zsidó választási blokk tartott ki intranszigenen az egységes lista létrehozása mellett. A tárgyalások során a blokk vezetői nem szünetek meg hangosítani azt, hogy a város közigazgatásának emiatt érdekelt fenyegeti az egység felborulása.

jezést. Már a déli órákban sikerült a szocialista párt elvi jelentőségű desziderátumát megoldani. A tárgyalások így a tanácsügységek számára nyának megállapításra irányultak. A néppárt és a nemzeti parasztpárt előterjesztése értelmében az összes pártok hat, a zsidó választási blokk négy mandátumot kap. A magyar párt azonban regesszkodott az általa kért hét tanács tagsághoz. A tárgyalások során végül a magyar párt hajlandónak mutatkozott arra a kompromisszóra, hogy az egyik mandátumot magyarpárti zsidó jelölttel tölti be.

A zsidó blokk vezetői — hogy a harc elkerülését és az egység létrehozását lehetővé tegyék — lemondottak a magyar párt javára a számukra biztosított mandátumok egyikéről. Ezt a mandátumot közös megegyezéssel Székely Viktor igazgató személyével töltötték be, aki úgy a magyar párt, mint a zsidó választási blokk bizalmát bírja. A zsidó blokk eszenkivül két póttagot kap. A pártközi megegyezésről szóló jegyzőkönyvet a pártvezetők már aláírák.

A pártok csak holnap reggel fogják nyilvánosságra hozni jelöléseiket. A zsidó választási blokk már ma délután megegyezte a jelöléseket és a városi tanácsba a következőket handidálta. Tagok: dr. Fischer József, dr. Kertész Jenő és Schwartz Jakab. Elő póttag Fischer Rezső. A másik póttag személyét illetőleg holnap fog megállapodni a blokk vezetősége.

Hyperol

fertőtleníti, megvéd torok szájnyílástól
fájástól. Illat sziva, mielőtt szájvizitálják
is kapható minden gyógyszerárban, drogáriában és illatszertárban.

ok el,
nyét
nézem
énzt
kérem,
ok
eladni
nzt
rulni.
vásár-
at adok
Fer-
meggya-
az ábród
kedetelnek
hogy a
erelnők át-
(s. l.)
ben
szágon
ellenzéki.
libert. Az
ormánynak
os mandák
ak állnak
tehát 196
dátumhoz,
közül is
voltsképen
az ajánlá-
a főváros-
nani nem
ól. Eanek
királyi ka-
és Vastitu
ben tegnap
as Uciunea
ékházában,
sz Uciunea
n utóban
alkalmával
-brosurákat
lföldi leve-
a II. híd-
a elkobzott
ban tartják.
házában Sa-
z Uniuua
ik a ház-
ban tartó-
nőbb és ért-
előtt ime-
i zsidóság
zete, amely
arról, hogy
gel vissltetik
den alkalmat
Románláról
és az itteni
elyezze.
ol színdi-
panyol szín-
n tizenkilenc
a király és
s öttak. Az
nó anyagot
apokaf
N. Jorga 1.

SZABÓ IMRE: Kelet kapujában

Hanyatlás — Vervád és kultúra

A naxoszi herceg halálával összeomlott természetszerűen a tiberiászi zsidó település és az ezzel kapcsolatos zsidó köztársaság eszméje. Halála után ez a nagyvonalú diplomácia is, amit József ragyogó képessége meghonosított a porta körül, elsekélyesedett, Slomo Askenázi tehetsége befelé, az ország belső politikájának irányítására volt inkább alkalmas, semmint külső sikerek elérésére. Tudós ember volt, orvos és nélkülözötte azt a nagyszabású politikai látókört, amit Naxos hercege már a spanyoloknál szerzett meg és Velencében kimélyített. Askenázinak egyetlen diplomáciai sikere, hogy az Anjou Henrik számára tudta megszerezni a lengyel trónt, amelyre Európa minden számottevő hatalma igényt tartott. A másik, de ennek már semmi köze nem volt a diplomáciához, hogy az őrző Murad szultánt, aki egy veszített csatája után fejébe vette, hogy a zsidókat feltűnő fényezésük miatt egyszerűen kipusztíttatja, meg tudta győzni szándéka helytelenségéről és a gazdag zsidók kénytelenek voltak vagyonuk javát a kapzsi szultánnak átengedni. Báthory István Lengyelország királyává való választását is Askenázi segítette elő.

Muraddal a török hadsereg eddigi nagy expanzív ereje megtört és a birodalom hanyatlásával párhuzamosan folyik a zsidók mellözése, háttérbe szorítása, majd üldözése. Mégis évszázadok múltán kényszerítettek csak rájuk megkülönböztető viseletet. 1702-ben adták ki az első fermant, hogy zsidó alafivalók sárga papucsot nem viselhetnek és lábukat és fejüket csak fekete posztóval, illetve bőrrel fődhetik.

Azonban egzisztenciájukban bántódás csak 1828-ban érte a zsidókat, amikor kiharcolták őket a Valide szultánok mecsetje körüli részekről. Akiknek a mecset közelében háza volt, tartozott záros határidőn belül muzulmánnak eladni. Ez a rendelkezés a görögöket, akik a zsidókban élelmes üzleti konkurrensüket látták, főbátorította a zsidók elleni rágalmaszások új hadjáratára. Mégis tíz évvel később már kijött a zsidók egyenjogúságát elrendelő parancs, a „le chatti serif“. Ennek kiegészítőjét a „le chatti umajumot“, már csak 1856-ban publikálták. Ez biztosítja a zsidóknak a törvényelőtti egyenlőségét, az életbiztonságot, a becsület védelmét, a szerzett és örökölt javak biztonságát, községek alapítását, az adórendszer reorganizálását és az általános védkötelezettséget.

Használja fel az alkalmat!

Dorma

kötszövőgyár gyári lerakata Cal.
Reg. Ferd. 3. (v. Wesselényi-u.)

Megkezdte a barácsi elárulást mélyen
leszállított gyári áron!

Tiszta gyapju mellény	lei 300
„ „ lélekmelegítő	180
„ „ gyermek svetter	140
„ „ selyem nyaksál	140
Selyem harisnyák	140

Harisnyák, keztyűk, trikóérük
eredeti gyári áron.

Melodion beszélőgép

a legjobb és legolcsóbb. Nagy raktár művész- és tánclemezekben.

I. TRISKA, Cluj, Str. Saguna 14.

Képviseletek egyes városok részére még átadhatók.

Nem minden külső nyomás nélkül jutottak a „chatti umajum“ kedvezéseikhez. Albert Kohn, a párisi Rotschild-ház megbízásából 1854-ben többrendbeli pénzügyi tranzakciót bonyolított le a török kormánytól, meglátogatta az országban élő zsidókat, meghallgatta panaszait és a nagyvezír elé állva, javaslatot tett a törökországi zsidókérdés megoldására. Javaslataiban követelte, hogy „mindazon jogok, privilégiumok és az állam által nyújtandó előnyök, amelyekben a keresztények bármely csoportja eddig részesült és a jövőben részesülni fog, a zsidóknak is kiterjesztessenek.“ Albert Kohn ezzel a formulával megjelent Abdul Medzsid szultán előtt is, aki azt kész-éggel elfogadta.

A görögöket a zsidók egyenjogúsítása még vakmerőbbé tette, mint amikor megfosztották jogaiktól. Cinikus ravaszsággal rágalmaszokat bekapcsolták a damaszki zsidóvárdába, amely 1840-ben az egész kulturvilágot lázba ejtette és amelynek itt utóregzései évtizedek múltán is élénken érezhetőek voltak. Majdnem minden esztendőben puszach előtt a zsidók hol Szmyrnában, hol Konstantinápolyban a lelki gyötrődések kimondhatatlan poklát voltak kénytelenek elszenvedni, mert a görögök állandóan gondoskodtak arról, hogy a buta mese és a nyomában járó izgalom kirobbanjon egy-egy eltűnés kapcsán, amit leggyakrabban ok maguk készítettek elő. Sok esetben még idejekorán előkerült az eltűnt görög fiú, vagy leány, de megtörtént 1872-ben, hogy Szmyrnában egy tengerbe fulladt és a partra kivetett ifjú a görög pogromisták több törzsurást ejtettek és ezzel akarták bizonyítani, hogy a zsidók vért csapolták. Csak a pogromok lezajlása után derült ki az igazság és bekövetkezett a bűnösök megfenyítése, de alig ült el ez az izgalom, már 1874-ben Konstantinápolyban rendeztek a görögök hasonló zsidóvárdát. Ekkor azonban a török hatóságok erővel közbenjárására és a görög pátriárka pásztorlevele nyomán jelentékeny mértékben csökkent a pogromiáz, amely ezután mindinkább eltűnődezett.

A zsidó községek organizációját az 1865 május ötödiki Azisz szultán által jóváhagyott fermán szabályozza. Ma is ez a statutum van érvényben, ami az akkori viszonyoknak jól megfelelt, de amit részben a mostani radikálisan előrehaladott viszonyokra, szinte képtelenség. Jakir Guaron szefárd rabbi készítette a szabályzatot, amely szerint a hitközséget egy világi és egy papi tanács irányítja.

Együtt a két tanács alkotja azt a nagy testületet, amelyben részt vesznek a török birodalom zsidó hitközségeinek reprezentánsai és amely a chacham-basit, az országos főrabbit választja. A chacham-basinak, mint a „zsidó nemzetiség törvényes képviselőjének“ époly szabad bejárása van a szultánhoz, mint az örmények és görögök egyházi reprezentánsának. Minden község főrabbi a chacham-basi joghatóság ellenőrzése alatt áll és minden község teljesen önállóan bírskodhatik és joga van ítéleteiben a szabadságvesztést is alkalmazni.

Szellemi életük a tizenötödik században kezdett ébredni. A spanyol zsidóknak 1492-ben való beözönlése megindította a tudományok iránti intenzívebb érdeklődést. A további zsidó imigráció egyre újabb szellemi fölfrissülést hozott. A török zsidóság legnagyobb büszkesége, József Káro, a Sulchan Aruch kodifikátora itt működött. Mozes Almosnino asztronómus és bölcsész, Salom és József Ibn Verga, a „Sevet Jöhada“ szerzője, Ametus Lusitanus orvosi író, Abraham Zacuto történész és Elia Capsali, aki Velence történetét és a török dinasztiák történetét írta meg héberül, végül Jiszrael Nadzsara,

Staniol

Gyári raktár LEPAGE-nál Kolozsvár.

aki új kutató módszerekkel gazdagította a történettudományt, nemcsak a török zsidóság halhatatlanjai.

A tizenhatodik és tizenhetedik század telítve van a kor szimbolikus és titokzatos romantikájával és a zsidóság tömegei a kabbalában éltek ki különös képzetektől rajzó lelki életüket. A kabbala heves ellenzői között József Slomo Delmedigó tűnik ki a szefárdok közül, míg az askenázoknál Ábrahám Gedalia, Efraim Askenazi és Chiszkija de Sylva szereznek hírnevet. A tizenhatalcadik század kezdetét a tudományoknak, minthogy a héber könyvek kiadására több nyomtató műhely állott rendelkezésre.

1846-ban jelent meg Szmyrnában az első zsidó újság spanyol zsargonban. Címe: „Puerta de Oriente — Kelet kapuja“. Ennek nyomán vagy harminc újság jelent meg: héber, francia és spanyol nyelven. Gabbaj és Dávid Fresco (akiről szó volt már) a legjelentékenyebb zsurnalisztái a zsidó sajtónak.

A háborút követő oroszországi események Konstantinápoly felé sodorták az üldözöttek ezreit. Először 1918 őszén, a fegyverszünet heiteiben jelentkeztek az otthonukból kikényszerített zsidók akik Machno, Petljura és más ukrán bandavezérek elől menekültek és egyre sürűbben elárastották Konstantinápolyt. Az askenáz hitközség előjárósága, élén H. G. Reisner elnökkel megszervezte a segélyakciót és érintkezésbe lépett az amerikai Jointtal, amely készséggel sietett az üldözöttek támogatására. 1923 októberéig fedezte a komite költségeit, amelyek havonta 5—6000 dollár rugtak. Az akció főleg a menekülteknek amerikai rokonaihoz való eljuttatásában merült ki, ami nagyjából sikerült. A hetvenezer támogatásra szoruló zsidó közül ma már alig hét—nyolcszáz veszi igénybe az amerikai és konstantinápolyi zsidóság támogatását. A párisi és londoni United Evacuation Comitee vállalja e maradék fölött a gondoskodást.

Haggyabbor bú lesz december 4-én.

Nagy ellenállóképesség!

Kitűnő fényhatás!

Biztos árammegtakarítás!

Felhívjuk b. olvasóink figyelmét az újonnan forgalomba került Tungstram —D— izzólámpára. Az új Tungstram —D— lámpa egyesíti magában a lámpagyártás technikaijának összes vívmányait. Az izzólámpa lényeges javításával és speciális elhelyezésével az új tehersélt — spiralizált — fonalu izzólámpa árammegtakarítás mellett egyenletes elosztásu, tiszta fehér fényvel ég és rázkódásoknak legjobban ellenáll. Az új Tungstram —D— lámpának alakja igen tetszetős és kizárólag tüvegcsucs nélkül kerül forgalomba.

Az új Tungstram —D— lámpa minden jobb szaküzletben kapható.

(Oradea) let tudósítje erdélyi zaidó szamu jóiél emlékezeit r mák kaposár intézménye november u álláának tiz meleghangu kő! az elhal pon áló ze meg az árve rősztvot a ság ellj. A könyvságaról árveházi elv eluóknőjt, per Ervine Bálánét, Frémlánét, Zier Ára ó Fere Áronét, va zetőséget te

Pontban nőksége dr. Az eladói s jáu Ármin. nőke, dr. P boroné einő nök, Flagu Báros Im Nemesti S. rőke. A ju nyítja meg forduló jel Lipót fér. t elnök érde világháboru teremtettsk tettek meg

Az ünne 25 tagu ár. Eután dr. megasán sz szórán mege ezeltt sző azonban cs megvalósita aztán elérk a régi terv volt. Ó vo beuok — maszágok e amelyre 8 további réa szóltt, hog személyesit szonyt állit segítőtársu Gáborné, a rével dolgo solja hogy né: örökös vaslatot ze megszavaz

Adorján Beszédében törteneé, ház gondnó lők helyett

M helyt mod kő ző majd arról séget, hogy hagyott mu

Üve

Kiker

Tízéves jubileumát ünnepelte november 30-án a nagyváradí zsidó fiúvárház

A város zsidóságának sajná-java vett részt a kongresszusi hitközség díszközgyűlésén. Kecskeméti Lipót dr. főrabbi méltató beszéde dr. Adorján Ármintól, az intézmény megteremtőjéről

(Oradea Nagyvárad, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nagyváradnak, a legnagyobb erdélyi zsidó centrumnak hatalmas és nagy-számu jólelt intézményeiről már számtalanszor emlékezett meg az Uj Kelet különböző alkalmak kapcsán. Az egyik legjelentősebb zsidó intézménye Nagyváradnak a fiúvárház, amely november 30-án éppen ünnepelte meg fennállásának tizedik évfordulóját díszközgyűlés és meleghangulatu Chanuka-estély keretében. Ebből az alkalomból Nagyvárad kongresszusi alapon álló zsidósága imponáló számban jelent meg az árvaház Pável utcai helyiségében. Résztvett a kétfős ünnepségen a váradí zsidóság elnöke. A vendék között ott látnuk a jólelt-konnyágáról köztanmert Schütz Albertné leányárvaházai elnöknőt, Dési L. József, a népkonyha elnöknőt, továbbá Párlasz Józsefet, dr. S. E. Ervinét, dr. R. Mórát, dr. Konrad Bálánét, Fregmann Ármintól, dr. Adorján Ármintól, Fiszovics Jenőné, Epstein Samuáné, Araó Ferencot, Lang Samuánét, dr. Popper Áronét, valamint a kongresszusi hitközség vezetőségét teljes számban.

Pontban 6 órakor vonul be az árvaház elnöksége dr. Kecskeméti Lipót főrabbi-val az élén. Az előző az elnök helyet foglalnak: dr. Adorján Ármintól, a fiúvárház örökös alapító díszelnöke, dr. Popper Áron elnök, öv. Weisz Gáborné elnöke, dr. Konrad Béla hitközségi elnök, Flegman Ármintól, dr. Kiss Vilmos és dr. Bardos Imre, a fiúvárház igazgatója, a Zsidó Nemzeti Szövetség nagyváradí csoportjának elnöke. A jubili ünnepséget dr. Popper Áron nyitja meg rövid beszéddel. Meltatja a tízéves forduló jelentőségét, valamint dr. Kecskeméti Lipót főrabbi és dr. Adorján Ármintól alapító elnök érdemeit, mert ők voltak azok, akik a világháboru heliközepén a fiúvárházat megteremtették és ezzel számtalan zsidó árvát mentettek meg a végromástól.

Az ünnepséget gyertyagyújtás vezette be a 25 tagu árvaház körü énekklérete mellett. Ezután dr. Kecskeméti Lipót főrabbi tartott megason szárnyaló ünnepi beszédet, amelynek során megemlékezett arról, hogy már 30 évvel ezelőtt szó volt a fiúvárház létesítéséről, amit azonban csak két évtizeddel később sikerült megvalósítani. Az árvaház és tanítási idején aztán elérkezett az ember is, aki terő alához a régi tervet. Ez az ember dr. Adorján Ármintól volt. Ő volt az, aki — mint hajdan a Makkebenek — felvette a harcot Isten és a hatalmazások ellen és létrehozta a fiúvárházat, amelyre ő az Eg áldását kéri. Beszédének további részében dr. Kecskeméti főrabbi arról szölet, hogy a népek géniuszát az asszonyban személyesítik meg és a Biblia is a zsidó asszonyt állítja maga mellé segítőtársnak. Ilyen segítőtárs volt a fiúvárház öv. Weisz Gáborné, aki egy anya szeretetével és lelkesedésével dolgozott az árvákért. Epanzért javasolja, hogy a díszközgyűlés öv. Weisz Gáborné örökös díszelnöknővé válassza meg. A javaslatot szöjos ünnepés között egyhangulag megszavazták.

Adorján Ármintól dr. emelkedett szözlásra ezután. Beszédében ismerteti az árvaház keletke és nek történetét, majd Lévy Mórának és nejeének, az árvaház gondnokának munkásságát méltatja, akik szölk helyett szölei voltak a rájuk bizott árváknak.

M. H. Pál elnök a hölybizó tságnak mond kö zönetet nagy és eredményes munkájáért, majd arról biztosítja a szépszámu ürneplő hölynéget, hogy az öv. Weisz Gáborné által abbahagyott munkát tovább fogja folytatni a hölynéget

jöndulatu támogatásával. Bardos Imre dr. igazgató bsjelenti, hogy Benedek Miksané egy level kíséretében ötágu

Végleg elmarad Mussolini, Briand, Chamberlain és Stresemann találkozója?

Csak márciusban veszi át Németország katonai ellenőrzését a Népszövetség. Vita a francia kamarában az elfogott katalán összeesküvőről

(Páris, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Petit Parisien“ értesülése szerint a négy nagyhatalom külügyminisztere lemondott a találkozásról. Mussolini és Briand a népszövetségi tanács ülése után fognak találkozni.

Holnap délelőben Chamberlain az angol nagykövetségen villáreggessit ad, amelyre meghívta Poincarét, Briandot, Zleski leagyal külügyminisztert, Hösch német és Avezzano olasz nagyköveteket. Ugyancsak szombaton tárgyal Brianddal és Chamberlainnal Vanderelde belga külügyminiszter is és este együtt utaznak Genfba.

A párisi sajtó azt írja, hogy Chamberlainnak a párisi találkozáson feltétlenül sikerülnie fog az ellentéteket Németország lefegyverezésének kérdésében kiegyenlíteni. Az angol és francia álláspont egészen közelju ott egymáshoz, Vanderelde pedig Belgium nevében fogja megpecsételni az egyezséget. A katonai ellenőrzés megszüntetése mégsem történik meg olyan hamarosan, mint ahogy Stresemann remélti, noha feltehetően a márciusi ülészek előtt a szövetségközi katonai ellenőrzőbizottság hatásköre a Népszövetség bizottságára fog átszállani.

Óriási botrányok az osztrák Nemzeti Tanács ülésén

Karhatalommal üritették ki a karzatot

(Bécs, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Osztrák Nemzeti Tanács ülésstermetegnap nagy botrányok színhelye volt. A Nemzeti Tanács a Centralbank esetét tárgyalta és pedig szöposolatban az újjáépítési törvényrel. A törvény többek között a felszámoló Centralbank alkalmazottainak kielégítéséről is intézkedik. A javaslatban azonban az alkalmazottak igényei kismértékben találnak kielégítést, ami teljes joggal háborította fel a bank alkalmazottait. A szöocialdemokrata képviselő ugyan már a bizottsági üléseken módosításokat javasoltak a törvényen, amely lehetőleg biztosítja a tisztviselők végkielégítési és nyugdíjra való igényeit. A többség elutasította ezeket a módosításokat.

A nemzetgyűlésen Allina képviselő emelt szööt a tisztviselők érdekeiben, azonban a többégl pártok titkos szavazattal leszavazták.

Amikor ez nyilvánvalóvá lett, Allina képviselő magából kikelve kiáltott a többségi pártok képviselői felé:

— Ilyenek a nagynémstek! Az ember egyebet sem hall töltök, mint igéreteik megszegésé! Ez jeladás volt a roham megindítására. A Ház mindkét karzatán óriási láрма keletkezett, a Centralbank tisztviselői hevesen szöidalmaszták a többségi pártokat. Az indulat átragadt a nemzeti tanács szöocialista és radikális képviselőire is, akik abcugokat és pfuj kiáltásokat harsogtak a többségi padok felé.

Miklas elnök percekig csöngöztet, de nem tudott a nagy lármában szöhozh jutni. Amikor végre a láрма elült és az elnök figyelmezte te a karzatot, hogy közbekialítások esetén kiüriteti a termet, a „pfuj“ és „abcug“ kiáltások

Gramofon - Lepage-nal

csüst gyertyatartót ajándékozott a jubileumi ünnepség alkalmából, Weinberger Sándorné pedig 6000 lejes alapítványt tett az árvaház javára.

Ezután az ünnepség dr. Popper Ákos zárószöavaival lelkes hangulattal ért véget.

Blum Zsigmond.

Az „Echo de Paris“ azt írja, hogy a négy nagyhatalom konferenciáját mégis megtartják és ennek előfutára az a szombati tanácskozás, amelyről featebb számoltunk be.

Páris, december 3. A francia kamarában a költségvetés tárgyalásakor Pelester szöocialista képviselő és Saraut belügyminiszter között a katalán kérdésben vitára került sor. A képviselő arra az állápontra helyezkedett, hogy a kormánynak az elfogott katalán szöeparatistákkal szemben szöinézéssel kell lennie. Híva között arra a tizenegy katalán önkéntesre, akik Franciaország védelméért küzdöttek és azokra a katalán katonákra, akik Verdunnél hősi halált haltak.

A belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy Franciaország a hagyományos menedékjogot továbbra is fentartja, de a külföldieknek kötelességük az ország törvényeit tiszteletben tartani. Massis ezredes és társai nem tettek eleget ezen kötelességüknek, hanem összeesküvést szöítottak és ezáltal összeütközésbe kerültek a francia törvényekkel.

ujra elemi erővel törték ki.

Dr. Bauer szöocialista képviselő odarohant az elnök emelvényre és öklével megfenyegette az elnököt:

— Ez azért van, mert maguk csak igérnek, de azután mindenkit csöerben hagynak!

A keresztényszöocialisták és nagynémet képviselők erre felállottak és elhagyták a tanácsstermet. Az elnök most már elrendelte a karzatok kiüritését, a karzat látogatói azonban a terem szöögébe menekültek és nem akarták elhagyni helyeiket és ezért csak erőszak alkalmazásával lehetett az elnök rendelkezést végrehajtani. A tárgyalásokat ezután zárt ülésen folytatták.

Lichter szöocialista képviselő hevesen támadta a Ramek kormányt, amely a parlament megkérdése nélkül 625 milliárd osztrák koronát kölcsönölt el, ugyancsak a kormány, amely minden szöocialis és kulturális problémánál a legszöökkeblübbben jrt el. Szöygel kormánya — ugymond — a magánbankoknak kedvezett, ellenben a parasztoznak, alkalmazottaknak és munkásoknak érdekeiben soha mitsem tett. Hosszasan vázolta ezután a Centralbank alkalmazottainak sérelmét. Kifogásolta, hogy míg a jól szöitnált betevők százszázalékosan elégitettek ki, addig a munkájutból élő alkalmazottak hatvan százalékát sem elégitik ki.

A tisztviselők elhatározták, hogy legközelebb nagy felvonulást fognak rendezni a parlament előtt tüntetésképen az igazságtalanság miatt, amely a törvényjavaslat révén megsett.

— Nagy Palesztina-szállítás Newyorkban. Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai miniszter vezetésébe az a tervvel foglalkozik, hogy a newyorki United Palestine Appeal közvetítésével Newyorkban nagy kiállítás rendez palesztinai ipari és mezögazdasági termékekből. A kiállítást még a közel tavaszkor fogják megnyitni.

Üveg, porcellán és lámp árúk legolcsóbb beszerzési forrása **Austlander Lejos, Gluj**, Calea Reg. Ferdinand 67 (Sz garancával szemben.) Engros Endetail. Telefon 9.54.

Kikerüli a kipállást, ha Höfer gyermekhintőport, krémet, szappant használ

Pl. Qua iszapkocka v. Gamma kompress egy egész kurára (30 alkalmazásra) elegendő.

Rheuma, csusz, ischiasz és neuralgiák-nál

Pl. Qua iszapkocka és használat a kész Gamma kompress minden gyógyszer-tárban kapható. Téli fordókúra Pöstyénben. Ideális kúrhely a Termia Palace az összes fürdővel egybekötve.

Kérjen prospektust: Mr. Ph. L. Singer, Timisoara, II., Str. Teglé 2.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti zsidóság napilapja.

Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő dr. Marton Ernő.

Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szombati
Ujholdkihirdetés
Szára: Miké
5687 Kiszlev 28.
Chanukka
negyedik napja
1926. december 4.

— Vonalzavar miatt a mai nap folyamán sem táviratilag, sem pedig telefonon nem lehetett Kolozsvárról Bukaresttel érintkezésbe lépni. A postai szolgáltatásnak eme váratlan csődje következtében lapunk mai számából a parlamenti jelentések hiányzanak.

— A kolozsvári Tarsadalomtudományi Társaság ülése. V. sáncap délelőtt 10 órakor a kolozsvári Tarsadalomtudományi Társaság tanulmányi bizottsága a városi tanács-teremben ülés: tart, melynek keretében Andronescu dr. egyetemi tanár és dr. Deacs László fogják ismertetni szabadtéri tervezetüket, melyeknek alapján a társaság rövidesen megkezdte nagyjelentőségű kulturális munkáját. A társaság tagjait az ülésre szívesen hívja meg a titkárság.

— Titkos földalatti átjáró Csehszlovákia és Magyarország között? Prágai jelentik: Érdekes hírt közöl a prágai „Venkov“ mai száma. A hosszúsági cseppkőbarlangról van szó, erről a gyönyörű természeti kincsről Gómdör megye déli részében, amelyet csak nemrég fedeztek föl. Most a pozsonyi műemlékvédő hivatal megbízásából Král konzervátor kutató a barlangban és 6 kilométeres földalatti utat tért meg: már két ízben került át Magyarországra területére. A cseppkőbarlang agyensis minden valószínűség szerint az aggteleki cseppkőbarlanggal áll összeköttetésben; egyik bejárata a magyarországi Aggtelek, a másik a dél szlovénországi Baradela falu közelében van. A kutatók eddigi eredményei tehát azt mutatják, hogy az ott felfedezett cseppkőbarlang az aggteleki barlang egyik eddig ismeretlen ágzata s így földalatti összeköttetést képez Magyarországgal, ami a barlangnak stratégiai jelentőséget ad. A „Venkov“ értesülése szerint a múltban ezt a földalatti átjárót eddig is katonai manipulációkhoz használták fel és ezért az a legut pontos felkutatását és felügyelet alá való helyezését követeli.

„KOPROL“ kellemesen hat
Rendben tartja gyomrodát

— Az Émek központi iskolájának alapkövető tele. Jeruzsálemből jelentik: az Émek iskolák ötötes gyermekei számára Kumbaniskola-épületet emelnek, amelynek alapkövető tele a napokban zajlott le meleg ünnepségek keretében. Az iskola két épületből fog állni és 32 helyi egység, amelyek között nagy helyet foglalnak el az iparosműhelyek. Ezeknek a berendezését a palestinai zsidó munkásszervezetek vállalták. Az iskolát előreláthatólag a jövő év tavaszán már megnyithatják.

**Nyolcvan lej illeték miatt
600 ezer lejes bírságra ítélték**

Dégenfeld Elemér gróf különös „osempészési“ ügye a nagyváradi tábla előtt

(Oradea, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ritka érdekességű pürr tárgyalt tegnap a nagyváradi ítélőtábla. Gróf Dégenfeld Elemér erdősádoi (szatmármegyei) földirtókésznek a román-magyar határ mentén van birtoka. A múlt évben törént, hogy a gróf marhái a vigyázók gondatlansága folytán áttértek a határon. Azonnal utána indultak, hogy visszazavarják az állatokat, azonban a határőrök megállították őket és jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. Megállapították, hogy csempészés történt és ezért a gróft 600 ezer lej bírságra ítélték.

A szatmári törvényszék a vámbíróág kirovatát helyben hagyta, amely ellen Dégenfeld gróf a nagyváradi táblához felülvizsgálati kérelemmel folyamodott. A tábla tegnap tárgyalta az ügyet és megállapította, hogy a 80 lej illetéket, amelyet a kereset beadásával egyidejűleg kellett volna lefizetni, Dégenfeld gróf elkerülve fizette be és erre való tekintettel a tábla minden érdemi döntés nélkül elutasította a gróf keresetét. A tábla döntése egyértelmű szel, hogy a grófnak 80 lej miatt most már felelősségteljesen 600 ezer lejt, vagyis a teljes pénzbírságot kell megfizetnie.

— Paul Claudelt neveztek ki washingtoni követé. Parisból jelentik: A minisztertanács mai ülésén Briand külügyminiszter javaslatára Paul Claudet, a hírneves francia költőt washingtoni követé neveztek ki. Claudet eddig Tokióban képviselte Francorsországot. A hivatalos hitelevést csak akkor publikálják, ha majd az Egyesült Államok kormányának hozzájárulása megérkezik. Tokióba a francia kormány de Villy, a bukaresti francia követéség vezetőjét szelme ki.

— Eljegyzés. Blau Margit urleány (Medias), Pick Ignác, Pick Testvérek cég baltája Targu-Mures jegyesek.

— Halász Matild és Májor Jenő Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Chanuka ünnepély a Gyermekekotthonban. A kolozsvári izr. jóteköny Noegyer napközi Gyermekekotthonában (Cul. Victoriei 85 sz.) vasárnap d. u. 3 órakor chanukai ünnepélyt rendez, amelynek keretében a növendékek szavallatokkal, ének- és játékszámokkal fognak szerepelni. Minden érdeklődő szívesen lát az előadás.

— Vonatkisiklás egy halottal és több sebesülttel. Bukarestből jelentik: A tegnap éjjeli Contesti és Gheorgheni állomások között a bukarest—pitesti vonalon egy személyvonat hibás váltóállítást következtében kitért. Az eddigi jelentések szerint egy halott és több sebesült az áldozat. A forgalom többórát késést szenvedett.

Embert barátjáról,
Koprolt jó hatásáról megismered

— Ma van Zahler Magda tancestélye a Magyar Színházban. A világszerte nagy sikereket aratott fiatal táncművésznő: Zahler Magda ma este lép fel a kolozsvári Magyar Színház közönsége előtt. Bizonyos hogy kifejező művészi szépségének és ifjúságának úde varása mindenkit le fog nyűgözni mint ahogyan lenyűgözte a nagy világnyorsok kegyes izlésű közönségét, amely forrón és elragadtatással ünnepelte, valahányszor megjelent a világot jelentő deszkákon. Ennek a fiatal művésznőnek nemcsak mozgólataiban érvényesül a ritmusnak az elragadó nemessége, mely a nagy táncművészek sajátja, hanem színes fantáziájában is, mely kialakítja benne azokat a kompozícióknak konturjait, melyeket testisége pompájával tölt ki és tesz elevené. A „magyar Pavlovna“ ma esti műsorán modern és klasszikus táncok szerepelnek, melyeket maga a művésznő kreált Brahms, Chopin és Strausz Richárd zenéjére. Zahler Magda táncelőadása fél 8 órakor kezdődik.

— Elena Popea képkéltitása. Egy párisi tanulmányjáról nemrég hazaképzett, kiváló tehetségű festőművésznő képtárlata nyílt meg hétfő délelőtt 10 órakor a vármegyeháza üvegtermében. Elena Popea tárlata iránt, mely komoly művészi eseménynek ígérkezik. Kolozsvár műértő közönsége körében máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Barmily zeneművet
* olcsóbban raktárról azonnal szállít
Rovász Béla, zeneművészeti
Marosvásárhely. Kérjen árjegyzéket.

Gramofon LEPAGE-nál

— Gól. (Dr. Kelenen Viktor sportvigjátéka, bemutatta a kolozsvári Magyar Színház.) A Gól alapjában véve egy kicsit későn jött, mert a futball-szezonnak immár vége van és gólokat már a futballpályán sem ruának a közönségnek. Mégkevesebb tehát a színpadon. Tagadhatatlan, hogy a háboru utáni időkben a futball-sport óriási népszerűségre tett szert és bizonyos fokig társadalmi tényező is lett belőle. A futballisok társadalmában még nem érezték meg arra, hogy akár vigjátékok hőse is lehetne. Kolozsvár különben sem tart fenn szorosabb nexusokat a futball-sporttal és ezért hatástalanok maradtak a sportviccek. A közönség nem tudott felfeledni Erdős II. (Hoyk) a hírneves esatár iránt, aki lábával hódítja meg a vezérigazgató ur Voltaire-olvasó lányának szívét. A darab többi szereplői: Áldor, Marsi, Kemény, Lővey, Dajka nem ambicionálták túlságosan a játékok és így a gól nem tudott berepülni a kolozsvári közönség kapujába.

Estélyi és alkalmi ruhákra áttört és színes hímzések, billians és díszfestések bordúrás plüssök párisi minták után készülnék a „Műhímző Szalon“-ban Str. Memorandului (Unitó-u.) 15. emelet

- GISZKALAY JÁNOS: Tamár (regény 170 lap.)
- ANDREJEV LEONID: Anathema (szindarab, 150 lap.)
- ALFRED KERR: Oly szép vagy (cibeszélek, 50 lap.)
- KNUT HAMSUN: A szerelem rabszolga.
- BEN AMI: Uj Palesztina (ultras, 168 lap)
- BERDE MÁRIA: Rina kincse (regény, 120 lap.)
- COURTHS MAHLER: Csókon szerzett völegény (kis regények, 105 lap.)
- NAGY IMRE: Így irom én az Ojságot (humor-szkek, 128 lap.)
- LÖW IMM-NIEL: Steintal (tanulmány).
- H-JNAL LÁSZLÓ: Ilyen vagyok (versek, 95 lap.)

Kapható az Uj Kelet könyvostályában, Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Vidéki megrendeléseknél 15 lej portókötség.

Antiquaire
Holtscher
Cluj
Strada N. Iorga (Jókai-u.) 2.
Vis-à-vis „Hotel New-York“
Vásárolt-e már
az Uj Kelet szelvényeivel?

Szombat, 1926 december 4

— A rég...
karestből jelen...
telten felhívja...
ban kibocsátó...
ter 31 ével v...
határidőn tul...
értékét.

— Csehs...
hat százalé...
Prágából jel...
tal kimutatá...
kereskedelmi...
972-ről 978...
emelkedésné...
szerek árai e...
5.6 százaléka...
2 százalékkal

— Para...
Koppenhágab...
Dániában a k...
megállapítá...
díjazások sok...
tív és parasz...
Stauing szoc...
lemond. Az...
kítja meg.

— Torea...
nagy é...

— Neme...
A „Korunk“...
szózu legvid...
halyfy Lászl...
Neményi L...
tos kvartet p...
szertü lesz a...
rikai szkecs...
ver kényes k...
gyülekezett k...
a „Járgány b...
teket Widma...
dekoratörje, t...
thébai Sphic...
a vendégekn...
tálan a Josep...
lyet városunk...
bemutatni, P...
lyen, amely...
órákor lesz a

— Héi...
Bécsből jelen...
konott a hirt...
egy magyaror...
merőbb bötör...
követta el, a...
születete vol...
hátvan jegyz...
mündegyite e...
fel A vádolt...
sár háromné...
ítél tét Juliu...
és a büntetés...
tolonclásra...
büntetésesség

* Orvos...
nőgyógyász, ...
kedte. Rend...
48. Dslután

— Fig...
detőink és...
sára hozzá...
megbizásun...
vezett nev...
zek felvéte

* Biztos...
Franco-Rom...
let az orszá...

* a logesino...
* melltartók...
* gumifűzők...
* szerinti ké...
* sabb ában...

Wirth, St...
zong...
Stern

— A régi ötszáz lejesek bevonása. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium ismét felhívja a figyelmet arra, hogy az 1916 évben kibocsátott 500 lejeseket (kisformátum) december 31-ével végleg kivonják a forgalomból. Ezen a határidőn túl ez a pénzegység elveszti forgalmi értékét.

— Csehszlovákiában egy hónap alatt hat százalékkal emelkedett a drágaság. Prágából jelentik: Az állami statisztikai hivatal kimutatása szerint november 1-ig a nyereséskedelmi index az októberivel szemben 972-ről 978-ra emelkedett, ami 0,6 százalékos emelkedésnek felel meg. Leginkább az élelmiszerek árai emelkedtek, amelynek emelkedése 5,6 százalékos. A textilárak a kimutatás szerint 2 százalékkal olcsóbbodtak.

— Parasztkormány alakul Dániában. Koppenhágából jelentik: Tegnap tartották meg Dániában a képviselőválasztásokat. A jelölésből megállapítható, hogy a szociáldemokraták és a radikálisok sok mandátumot veszítettek, a konzervatív és parasztpárt viszont nyert mandátumokat. Stauning szociáldemokrata kormánya valószínűleg lemond. Az új kormányt a parasztpárt alakítja meg.

Toreador és a feleségem
nagy énekes táncos bidett.

— Neményi Lili a „Korunk” estélyén. A „Korunk” baráti művészi társasága, amely a színi legvidámabb mulatságának ígérkezik, *Mihályfi László* előad egy *Kariathy* jelenetet, *Neményi Lili* skitársis stífőket énekel, a *Lakatos kvartett* pedig humoros kvartettet játszik. Új szerű lesz a „*Gulliver és a törpék*” című smorikái szízes, amelyben a Kolozsvári és a Gulliver kényes kérdéseket tesz fel a Petőfi és a győlekesek kolozsvári társaságának. Ehhez, valamint a „*Járgány bácsi*” c. humoros jelenethez a díszletet *Widmann Walter* festőművész, az Opera dekoratőre, tervezte. Megjelenik az estélyen a théai *Sphinx* is és találós kérdéseket fog feladni a vendégeknek. Az estély legmulatságosabb színműve a *Josephine Baker táncparádés* lesz, amelyet városunk társadalmának egy ismert tagja fog bemutatni. *Pap József* író fog konferálni az estélyen, amely december 11-ikén (szombaton) este 9 órakor lesz a New-Yorkban.

— Hét évi fegyházra ítélték Moranskyt. Bécsből jelentik: Az Uj Kelet annak idején foglalkozott a hírhedt Moransky esettel. Julius Moransky egy magyarországi száraznász és szerző és legutóbbi bűntetteiért, lopásokért és szélhámosságokért követve el, amellyel, hogy Bécsben jóforgalmu ékszerüzlete volt. A tárgyaláson nem kevesebb, mint hatvan jegyzőkönyvet olvastak fel, amelyeknek mindegyike egy-egy Moransky-féle bűntettet ölelt fel. A vádlott és tanúk kihallgatása után a bíróság háromnegyedórás tanácskozás után meghozta ítéletét Julius Moranskyt hét évi súlyos fegyházra és a büntetés hirtelése után az országból való kitoloncolásra ítélte. Szeretgét, Holdampf Valériát bűntársaság miatt hat hónapi fegyházra ítélék.

* Orvosi hír. Dr. Wertheimer Mendel szülész, nőgyógyász, quarz és diathermia kezelését megkezdte. Rendel: Str. Regina Maria (Dóák Ferencc) 48. Dólután 3-6.

— Figyelmeztetés. Előfizetőink, hirdetőink és bizományosaink szives tudomására hozzuk, hogy Handel László úról megbízásunkat megvontuk, minélfogva nevezett nevünkben el nem járhat és pénzek felvételére nem jogosult.

* Biztosításunk életünket és vagyonunkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nál. Képviselet az ország minden helységében.

„SONDERLING”
A legcsinosabb és legkényelmesebb haszfűzők, melltartók és **salonj** bevezette a női és férfi gumifűzők fehérneműk divatlap szerinti készítését, ahol mindezer a legúján jobban sabb ámban készülnek. Cluj, Calea Reg. Ferd. 3.

Wirth, Stölzhammer, Hoffmann, Produktiv Genossenschaft, Lauerberger & Gloss, Parttardt Luner
zongoragyárak képviselője
Gyári árak. Telefon 4-94
Stiernberg J., - Oradea.

Bach, Beethoven, Chopin, Liszt, Mozart stb.
A zenevilágrodalom legjava zongorán
leszállított áron

30 lelei a LEPAGE zenemű-osztályban, Kolozsvár.

Kolozsvár. Száz füzetből és 33 kötetből áll a sorozat. Egy füzet husz oldal, szerző portraijával. Vidékre aznap expedíál, nem tolszót vi-szszavesz Lepage. *Kérjen zenemű-rajgyzókat.*

SPORT

Az Univeristatea letta kolozsvári „Winterkönig”

A bajnokság őszi fordulójának lezárása után

A labdarúgószakosztály kedd este hozott határozata értelmében az 1926-27. évi bajnokság őszi fordulója a befajeztetlenül maradt KAC-Universitatea márközéssel befajeztet nyert. A pályán lezárultak tehát a bajnoki márközés, a zöld asztalt hőndítőknek azonban még sokáig komoly gondokat fog okozni az egyletek sorrendjének megállapítása a lejátszott és mégis lejátszatlan márközések újrajátszása. Mert ha megvonjuk az őszi forduló mérle-

Játszák:

Schimalák a Palermo-barban.

gét, bizonyos elégedetlenséggel kell konstataálnunk, hogy a futball sport kolozsvári intézti, akik határozataik hozatalánál mindig a szabályok paragrafusait tartották szem előtt, nem egyszer — ha jöhiszemben is — tévedtek a paragrafusok alkalmazásánál. Előfordult, hogy szigorúan ragaszkodtak az írott szabályokhoz, majd igen liberálisan értelmezték a szabály szellemét.

Igy történetelt meg, hogy egyes játékosokat a szakosztály előke leigazololt, a játékos játszott és a meccset megszeméltette, azaz az indokolással, hogy az igazolás nem jelent meg a hivatalos lapban. Máskor a hivatalos lapban is megjelent, a meccset mégis megszeméltette a szakosztály, mert az előzőnek nem volt joga lejátszani. Valóságos tánc folyt itt a leigazolási paragrafusok között, amely végül is azt eredményezte, hogy a hat egyletre redukált I. osztály nem tudta még december 16-án sen befejezni a bajnokságot. Holott az egyletek számának csökkentésében épen az az intenció vezette a futballsport vezetőt, hogy a bajnokság sima és korai lebonyolítását lehetővé tegyék.

Ami a sportszerű részt illati — a „Winterkönig” titulusát — amelyet tavaly a Haggibbor birtokolt — ezuttal az Univeristatea csapata hódította meg. És ez a titulus jogosan illette meg az egyetemi csapatot. Bizonyos, hogy nagy kválások nem rejlenek az U. együttesében és kiemelkedő nagy tehetség csak egy van a csapatban: a balhálú Giurgiu II. Az U. t azonban — távlatból most már világosan megállapítható — a többi kolozsári csapat fölé emeli az a tény — hogy a legkiszolgáltatottabb tizenegyet képviseli, amelyben minden egyes poszt megbízható játékosal van betöltve. Ez a kiszolgáltatottság bizonyos egy séget kölcsönözött az U. teljesítménynek és végül is a lista első helyére jutatta. A játékosok — Döne kezétől irányítva — mind rendelkeznek a minimális technikai felkészültséggel — az együttes pedig a lapos, kombinatív stílust kultiválja.

Stílusban, technikában és ezévből a második helyre leszorult Haggibbor mindea bizonyos vetélkedik riválisával, sőt bizonyos tekintetben felül is múlja azt. A Haggibbor második helyezését azonban ugyanzs a momentum döntötte el, amit az U. vezetést biztosította. A játékosok nem állandó formája és egyes posztok tatóngó részei, amelyeket még nem tudott edzsaló erővel betölteni az egylet.

Olyan tehetséges, felénycs technikájú játékosok mellett, mint Fahn, Pollák, Klein, Farkas, Wesl és Braun állandóan maradt néhány kiemálisan rosszul betöltött poszt, míg a csapat garincét képező játékosok is — egy-két kivétellel — változó formát mutattak, aminek oka vizont bizonyára a zsidók pszichében is keresendő. A legjobb formában levő Haggibbor azonban jobb volt, mint a legjobb formában levő U. Az első (RMS) és utolsó (U) márközésen veszett pontok azonban eldöntötték a bajnokság őszi fordulójának sorát.

Harmadik helyre a KAC együttese került. Gyenge start után a szezon végére jöttek frontba a megerősödött piros fehérek, akik a tavaszi fordulóban is jelentékeny szerepet fognak játszani.

Negyedik a vasutas csapat 3 márközésen szerzett két pontjával és 5-ik a tavalyi bajnok Victoria négy márközésen szerzett 1 pontjával. A Victoria lemaradása képzai minden bizonnyal a bajnokság legnagyobb meglepetését. A Victoria gyenge szereplése nem is annyira a játékosok tudéának csökkenésében, mint inkább súlyos belső okokban keresendő amelyeket most igyekszik kiküszöbölni az egylet vezetősége. Utolsó helyen egyetlen egy pontot sem szerzett az RMSZ áll.

A tavaszi szezonra maradt a KAC-CFR és Victoria-CFR márközés. Befajeztetlenül maradt a

Törzs, Hagedüs és Nagy Endre
a Palermo-barban.

KAC-Universitatea meccs és bizonytalan még az RMS-KAC márközés sorsa is. Az eddigi alapján a bajnoki tabella végző összeállítására a következő:

	játszott	győzött	elődöntel.	vesztett	adott gólt	kapott gólt	pontszám
1. Univeristatea	4	4	—	—	7	1	8
2. Haggibbor	5	4	—	1	12	6	8
3. KAC	4	2	—	2	6	7	4
4. CFR	3	1	—	2	—	6	2
5. Victoria	4	—	1	3	4	10	1
6. RMS	5	—	—	5	—	—	—

A szépség titka a mindennapos arcmassage a dr. Berényi-féle

Cold krém

mindenki önaga végezhet arcmassagot. Higanymentes bőrpoló, bőrtápláló krém. Készíti: Kozmetikai Laboratorium, Cluj Str. Memorand. 4. Kérjen prospektust.

Olcsóbban él tiz százalékkal, ha az UJ KELET szelvényeivel vásárol

Ki akar szép lenni? Széplős leányok, májfoltos asszonyok, pattanásos férfiak szépek lesznek, ha **Maria széplő krém-et** használnak. Hatásért felelős! Fehélt Ártalmatlan, **Árs 30 L.**

Főlerakat: Császár gyógyszerár, Tg. Mures, Albina-palota, 3 tégelynél díjmentes postai széküldés. Kapható Clujon: Róza-drogueria, Aradon: Wojtek és Weisz drogueria. Oradea-Mare: Apollo drogueria

KÖZGAZDASÁG

Tőzsde

A lej 280-as nyitás után ismét 275-re lenyúlt Zürichben. A newyorki pénzpiacn fokozatosan morzsoldódik le a lej árfolyama, amely a néhány nap előtti 55.50-es árfolyamról 52.50-re esett. A zürichi utéba a lej állítólag a newyorki esés hatására már csak 260-al jegyezték. Ez a jegyzési jelentés még megerősítésre szorul és éppen ezért az esti bankközi forgalom nem eszkomptálta. A belföldi piac általában tartózkodó. A bukaresti jelentés a mai tőzsdetáblázathoz vonalazavar miatt hiányzik. Az árfolyamokat alább adjuk:

Devizák	Valutapiac 1926 december 3 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárás						
Zürich	3690-3710	—	—	—	—	1877 3/4	13680	6518 7/8	1829 1/2
Newyork	190-191	518 1/2	518 1/2	2660	—	714	70910	3380	—
London	927-930	2514 1/8	2514 1/2	128	—	3462 1/2	3439	1638 7/8	48493
Páris	740-750	1987 1/2	1965	—	—	2727	2691	128 1/2	383 1/2
Milano	820-830	2225	2220	113	—	3057	3035	143 1/2	428 1/2
Prága	565-575	1535 1/2	1535	—	—	2114 3/4	2100 1/4	—	296 1/4
Budapest	370-375	726 3/5	726 0	—	—	—	9927	474 1/2	—
Belgrád	—	915	915	—	—	1259	1250 1/4	5971	176 3/4
Bukarest	—	280	275	1485	—	377	375	1775	52 1/2
Varsó	—	—	—	—	—	7940	7885	374	—
Bécs	2680-2720	7312	7312	—	—	10069	—	477 1/2	—
Berlin	4550-4570	12330	12330	—	—	16982	16854	803 3/8	—

Száz lei árfolyama: Zürich (utó) 260, Páris 1485, Budapest 37700, Bécs 37500, Prága 1775

Export Import

A bukaresti ipar- és kereskedelmi kamara a következő külföldi ipari és kereskedelmi vállalatoktól kapott ajánlatot romániai cégekkel való összeköttetések felvételére:

Georg Eppler, Bodenbach am Elbe, fémdobozok exportálására.

Gebr. Fres, Berlin N. W. 23. Holsteiner Ufer 11, termény és mezőgazdasági cikkek kinal.

Konrad Frantz, Torino (Olaszország), Via Vincenza Vela 27, kávégyárainkkal keres összeköttetést.

Wimmer et Gauf Bécs, 111, Landstrasse Hauptstrasse 145, épületek díszítésére való díszkövekre tesz ajánlatot.

Incomen Rt. Bruxelles 204. Rue Royall, bobra kér ajánlatot.

C. Crosar, Firenze Via Calzaioni 12, női csipke és hímzése tesz ajánlatot.

Felix Appel, Santi Quaranta (Tebánia), paróleum-importőr.

Gaenther Wagner Hannover és Bécs „Pellikan“ tintát ajánl.

Eppro L. Buter Bécs, VII/1, Westbahnstrasse Nr. 54, nikkal, bádög-árura kér ajánlatot.

Mettl n. Farben A. O. Bécs, Habsburgergasse No. 7., ólomárut ajánlja.

A Resica-művek igazgatósága végleg Bukaresztbe költözött. Temesvárról jelentik: A Resica-művek, mint ismeretes, már előtér két évvel elhatározták, hogy a központi igazgatást Bukaresztbe telepítik át és át is vitték a legtöbb osztályt. Temesvárt egyedül a kereskedelmi igazgatóság maradt meg. Most azonban ennek az átköltöztetése is megkezdődött. Ez a kérdés mintegy száz tisztviselő érintett, a tisztviselők közül azonban csak harmincöt megy át, a többi családi viszonyai annyira Temesvárhoz kötök, hogy inkább lemondnak állásukról.

Leszállították a friss halak szállítási tarifáját. A CFR hivatalos lapja közli, hogy a vasúti vezérigazgatóság a friss halak szállítási tarifáját az I. osztályból a II. osztályba vette át és ezzel lényegesen olcsóbbá tette a friss halak vasúti szállítását.

Üzleti mérlegek hitelesítése. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felhívja a kereskedők és iparosok figyelmét a mérlegek hitelesítéséről szóló rendelkezésekre, amelyek kimondják, hogy a mérlegeket időnként hitelesíteni kell. Mivel ezen rendelkezéseknek legutóbb többen még nem tettek eleget, a kamara közli az érdekeltekkel, hogy december 20-ig feltétlenül hitelesítsék mérlegeiket, mert ellenkező esetben bírsággal fogják őket sújtani.

A prágai textilgyárak sztrájkja. Prágából jelentik: Mint ismeretes, a Preutz-féle posztógyár sztrájkja következtében Prága valamennyi textilgyarában már a múlt héten beszüntették az üzemet. A munkásság nem hajlandó belemenni abba, hogy a prágai 10 százalékos drágasági potlékot leépítsék, a gyártólajdonosok viszont ragaszkodnak ehhez. A tárgyalások most holtpontra jutottak, úgy, hogy belátható időn belül mincson kilátás a prágai textilgyárak sztrájkjának befejezésére.

Az Egyesült Államok helyzete soha olyan jó nem volt, mint az idén. Newyorkból jelentik: Hoover, az Unio kereskedelmi államtitkára most tette közzé a kereskedelmi minisztérium évi jelentését. Ezerint az elmúlt évben az Egyesült Államok lakosságának helyzete, amely eddig is kedvező volt, eddig el nem ért fejlődést mutatott. A termelés teljesen kiegészült a fogyasztással és bőven volt minden téren munkaalkalom. Mindössze a mezőgazdaságban nem voltak megfelelő árak elérhetők, továbbá a textil- és fa-üzemgyártás körül mutatkoztak kielégítetlen momentumok. Az Egyesült Államok fönnállása óta ebben az évben érte el az Unio lakossága a legmagasabb életszínvonalat. Nagy haladást mutat az ország az építkezés és az elektromos üzemek fejlesztésén. A vasutak is forgalmuk növekedését tüntetik fel. Az új vasutak mellett megkezdődtek az autóbilvonalak, amelyek behálózják most már az egész országot. A külföldre irányuló kereskedelem is erősen meg növekedett.

A nyersbőr kivitel felszabatltsa. Bécsből jelentik: A londoni nemzetközi konferencia határozata alapján Bécsben december 8-án konferenciára gyűlnek össze mind azoknak az államoknak a képviselői, amelyekben a nyersbőr kivitel még mindig tilos, vagy pedig korlátozásoknak van alávetve. A konferencián az egyes kormányok is képviselik magukat és az előzetes tárgyalásokból kitűnik, hogy a nyersbőrforgalom felszabatltsa ellen most már senkinek sincs kifogása. A kötött forgalom sok országban egyesesen káros a gyáripari termelés érdekeire és azért maga a gyáripar is kívánni fogja a konferencián a nyersbőrkivitel általános felszabatltsát.

DURA BATERIE

Angol és német nagyiparosok értekezlete. Berlinből jelentik: Angol és német nagyipari körökben a „Reichsverband der deutschen Industrie“ és a „Federation of British Industry“ képviselői között december ötödikén meginduló tárgyalások elé nagy érdeklődéssel tekintenek. A tárgyalásokon mindenképp meg fogják vitatni a két ország gazdasági és vámpolitikai problémáit és előkészítik a gazdasági világkonferenciát, továbbá megvitatják a kiállításai és mintavetési kérdéseket és főleg az adósságok különböző rendszerét.

Tervezik készíteni elő a francia frank stabilizálását. Párisból jelentik: A frank emelkedő irányzata a „Petit Parisienne“ szerint pszichológiai okokra vezethető vissza. Franciaországnak a külföldi pénzpiacokon, különösen Newyorkban, Londonban és Amszterdamban nagy devizataraléka van, amelynek teljes összege többszörösen felülmúlja a Morgan tartalékot. Ezt a tartalékot a francia kormány általánosan ugyanazon a színvonalon tartja ami erős anyagi és erkölcsi támogatást jelent a frank számára. A lap megemlíti, hogy a frank javulásának állandóságát mindennél jobban bizonyítja az a tény, hogy hivatalos helyen a napokban megállapították, hogy az annak idején külföldre kimentett magánvagyon visszaözlök Franciaországba. A pénzügyminisztériumban egyébként a legnagyobb gondossággal dolgoznak, hogy a frank stabilizálására a döntő percben minden készen legyen és addig ne történjék semmiféle zökkenés. Mibelyt a frank eléri azt a színvonalat, amely valóságos belső értékének megfelelő, a francia kormány azonnal stabilizálni fogja a frankot.

Trösztbe tömörülnek az angol hajózársulatok. Londonból jelentik: Abból az alkalomból, hogy a Royal Mail megvásárolta a Whyte Star Line részvényeit, angol körökben biztosra veszik, hogy ez az első lépés az angol hajózársulatok koncentrációjára felé. A három legnagyobb angol hajózársulat: a Cunard Line, a Royal Mail és a Peninsular Oriental Line trösztöt fogak alkotni és ezáltal a fuvarozási díjtelekben diktálni fognak a világpiacra, ami későbbesen maga után fogja vonni a kisebb hajózársulatok trösztbe való bevonását.

KRIEGNER-féle

REPARATOR

köszvény, csusz, hűlés ellen, minden gyógy-szertáiban kapható.

Ára 65 lei

Eijovits és Weisz

Sibiu, Elisabeth-Gasse 32.

Ajánlunk elsőrendű

szalami és füstölthus

árakat. Postai csomagolás naponta. Szolid kiszolgálás.

Ne felejtse el vásárolni az Uj-Kelet szelvényeivel.

Chlorodont fogpaszta, Chlorodont fogpor, Chlorodont szájvízkivonat

Összegő horganyo ott ségez, furdos méretben gy arajnlattal s

Gy

Eze

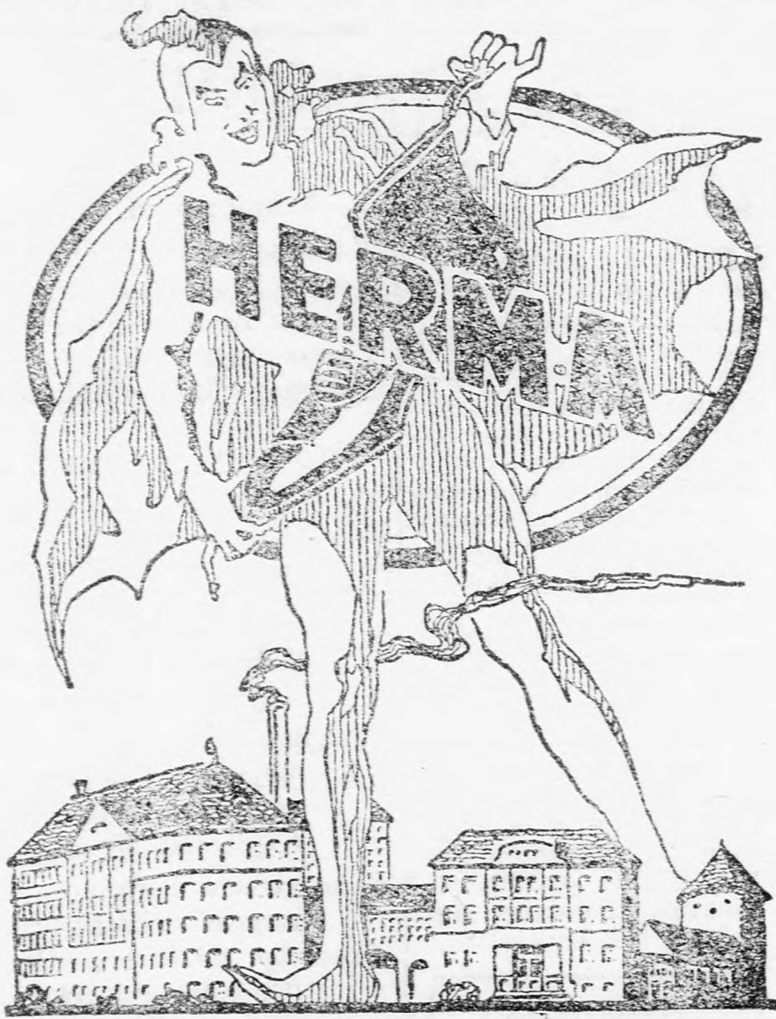

A kö

CZ

Összegőnyölhető faszőnyegek
horganyo. ott húz illal szöve. Cementezett helyi-
ségek, fűrdőszobák folyosók borítására. Minden
mérésben gyártja **Plesch** Lt. E. Teodorui 8
áránjlattal szolgál

Erdély legegészsőbb
GARDI
fényképészeti műterme
Cluj, Str. Saguna No 13.
(volt Bartha Miklós-utca)

Első Nagyszabeni Cipőgyár Rt.

Stollwerek

csokoládé bombonok és karamella különle-
gességek a legjobbak. Mindenhol kaphatók.

Gyár: Brasov, Str. Mijloc 33. Tel. 214.

Ezelőtt

Várakozáson felüli meglepetést
nyújt mindenki számára a szab.
'Vezuv' hőterjesztő
és tüzelőanyag megakarító
készülék.

10 perc alatt
egy szoba keresztülfűtve.
A beüzemelési költség 14 nap alatt
megtérül. **Minden kályhá-
ra alkalmazható.** Meg-
rendelésnél a fűtőeszköz bősége
megadandó.

— **Ára 280 lei.** —

Portódíj és csomagolás nélkül.
Helyi ügynökök és képviselők
keresetnek. Szab. tulajdonos és
egyedüli készítő

I. Welszberger — Temesvár,
IV. Bal. Berthelot (Kossuth u. 1.)

Mosás
50%

A közkedveltségnek örvendő

„Ursus-Extra“

világos sörkülönlegesség ismét kapható.

CZELL-sörfőzde Kolozsvár-Monostor

Egy új ruha 10,000 lei — egy doboz
„Nobil“ csak 20 L.
Pecsetes, kifényesedett ruháját újjá varázsolja.
Kapható minden gyógyszerárban, drogeriá-
ban és kereskedésben **Főlerakat: Szt.-György**
gyógyszertár, Brasov.

Bauch Ernő üzletébe
az őszi szakra gyönyörű perzsa, kelim-gobelin,
hobedó-
és mozaik **kézimunkák érkeztek**
azonkívül nagy választék **csipkék, gom-
bok, harisnyák és keztyűkben.**

Prima tűzifát

Ötenként és aprítva legjutá-
nyosabban házhoz szállít **Fischer**
fatelep, Piata Garii No 2. — Telefon 1300.
Az állomással szemben.

Az Uj Kelet szelvénybevaltó helyei.

Az alant felsorolt cégek az Uj Kelettel kö-
tött megállapodás alapján kötelezettséget vál-
laltak arra, hogy lapunk szelvényeit teljes ér-
tékükben beváltják, oly módon, hogy a náluk
vásárolt áruk összegének 10 százaléka — fű-
szerkereskedőknél 5 százalék — az Uj Kelet
szelvényeivel fizethető. A szelvénybevaltó he-
lyeket városok szerint naponként felváltva kö-
zöljük.

Brassói szelvénybevaltó helyek

Női divat
Ascher Testvérek (Str Portii 5) Női divatcikkben
legolcsóbb bevásárlási forrás

Férfi divat
W. & G. Schull (Str Principele Carol 9) Férfidivat-
különlegességek és szabóság
Lévay Sándor és Társa [Cérna-u. 7.] Férfi, női és
gyermekruházati cikkek részletruháza.

Kötött áru. harisnya
M Blatt (Str Portii 38) Harisnya kötött-szövött áru
gyári lerakata
N A Binder (Str Portii 15) Speciális férfi ingek,
nyakkendők, férfi és női harisnyák a legszolidabb árban

Konfekció
Fenyvesi & Sámuel (Len-sor 31-33) Őszi, téli és ta-
vaszi nőruha különlegességek — Szabott árak

Könyv, papír
Benkő Ignác (Str Portii 52) Az összes könyv- és
zeneműjónságok kaphatók. Papírárakban a legolcsóbb
beszerzési forrás

Illatszertár
Salamon-gyógyszertár [Kapu-utca 51.] Parfümök, köl-
nivezkek, puderek, arckrémek és összes kozmetikai cik-
kek legolcsóbb beszerzési forrása.

Óra, ékszer
Fühndrich Béla (Str Portii 34) Óra, ékszer, ezüst és
alpakka dísz tárgyak, valamint optikai cikkek kaphatók

Fűszer, csemege (5%)
Gáll Albert (Str Portii 68) Telefon 3-15) Fűszer,
csemege és gyarmatáru kereskedés

Nagyenyei szelvénybevaltó

Női, férfi divat
Hartmann Emanuel női és férfi divat különlegessé-
gek, harisnyák és rövidárak legolcsóbb beszerzési helye.
Berkovits Béla [Piata Reg. Ferdinand 3.] Raglánok,
férfi, fiu és gyermeköltönyök, szövetek és férfidivat-
cikkek áruháza.

Fűszer, csemege (5%)
Izrael Testvérek mindennemű fűszer és gyarmatáru
legolcsóbb beszerzési forrása
Fenichel Lázár fűszer, csemege gyarmatáru és likő-
rök legolcsóbb bevásárlási helye

Cipők
Fischer Jakab (Fötér) cipő, vászon és gyapotárak leg-
olcsóbb beszerzési forrása

Edény és vas
Izrael Adolf és Fia, konyhafelszerelések, kályhák, zo-
má ncedények és az összes vasárak legolcsóbb beszer-
zési forrása

Illatszertár
Weisz Endre kozmetika, pipere, gummikülönlegessé-
gek, bórdíszműárak és utazási cikkek

Nagyvárad szelvénybevéltő helyek

Női divat Szenszki Miklós (Sas passage). Harisnyák, keztük, fenérműek, csipkék, szallagok és női divatickek, nagy választékban.

Uridivat Róth M. Utóda (P. Reg. Maria 3). Kalap és uridivat különlegességek üzlete.

Ruha Róna Andor (Sas passage). Legszebb modell felöltők legnagyobb választékban és a legolcsóbb áron szerzhetőek be.

Alxelrad „Sas“ férfiruha-áruháza (Sas passage). Férfi és férfiruha, felöltők, bőrkabátok legolcsóbb beszerzési forrása.

Kötött-szövött Ábrahám Artur (Rimanóczi-ut 4). Kötött mellények, minden fajta harisnyák (kivéve selejtes áruknál) csipkék és rövidnadrág legolcsóbb beszerzési forrása.

Szövet Schneider és Mihályfiy (Bul. R. Ferd. 10). Fiók Avram jancu No 8). Eredeti angol szövetek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Ungár és Glöck (Sas passage). Férfi és női szövetek, vásznak és ágyminturák nagy választékban kaphatók.

Cipő Gonda Testvérek (Reg. Ferdinand 5). Női, férfi és gyermek luxus-cipők nagy választékban és a legolcsóbb napi árban.

Glöck Zoltán (Zöldfa-utca 23). Minden fajta férfi, női és gyermekcipők olcsó napiáron szerzhetőek be.

Óra, ékszer Urán óra és ékszerüzlet (Zöldfa-utca 8). Brilliansok arany és ezüst ékszerek, fali és svájci zseborák legelőnyösebb beszerzési forrása.

Klein Ékszerárúháza (Str. Avram Jancu 4). Arany, ezüst és brillians ékszerek, svájci órákülönlegességek és jeggyűrűk állandó nagyraktára.

Illatszertár „Ninon“ Parfumerie (Piata Unirii 2). Tartósillatu kölnivizek minden illatban, parfümök, puderek és szappanok legolcsóbb beszerzési forrása.

Könyv, papír Láng József Utóda (Reg. Ferd. 7). Antikvár és új könyvek, papír és írószerek legolcsóbb beszerzési forrása.

Üveg Weisz és László (Sas passage). Szervizek, minden fajta üveg- és porcellán-áruk legolcsóbb beszerzési forrása.

Kornweisz Emánuel épület-, üveges és villanyerőre berendezett képergetező üzeme Oradea, Ferdinand király-ut (Rákóczi), Moskovits-palota

Régiség Sternberg I. (Reg. Ferdinand 14). Zongorák, régiségek, műtárgyak, szőnyegek részletre is a legolcsóbb napi áron szerzhetőek be.

Ernyő Blum Vilmos (Körös-part). Sajtgyártmányu ernyőkülönlegességek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Gőzmosó Kristály kelmefestő, vegytisztító és gőzmosóda [Piata Unirii 16] Tökéletesen fest és tisztít.

Fűszer, csemege-cukorka (50%) Horovitz cukorkaáruháza (Sinház-ut 4). Bel- és külföldi cukorkakülönlegességek legolcsóbb napiáron szerzhetőek be.

Vas Stern József vaskereskedő [Piata Mihai Viteazul 2] Háztartási cikkek, konyhamérlegek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Bazár Engel Park-áruháza (Reg. Ferdinand 3). Dizmű-áruk, márkás porcellánok, redikülök, acéláruk és gyermekkoscsik állandó nagy raktára.

Nagyszebeni szelvénybevéltő helyek

Konfekció J. H. Rosenthal [Regina Maria 11] Női és férfi konfekcióban a legolcsóbb beszerzési forrás — Szolid kiszolgálás

Szövet Simon Teszler [Piata Reg. Ferdinand 8] Bel- és külföldi szövetek dus választékban állandóan raktáron

Női és férfi divat I. Grünberger Str [Str Elisabeta 17] Rőfös áru, női és férfi divatickek, harisnyák legolcsóbb beszerzési forrása

Cipő Kovács Izsó [Str Regina Maria 17] Bel- és külföldi cipőkülönlegességek a legmodernebb kivitelben

Óra, ékszer N. Teszler „Cronometer“ óra és ékszeráruháza [Reg Ferdinand 8] Precíz órák és ékszerek állandó nagyraktáron

Illatszertár „Renaissance“ drogéria és illatszertár [Str Regina Maria 49] Illatszerek originális csomagolásban és kímérve a legolcsóbban kaphatók

Csemege, cukorka (50%) Bonboneria — Goldstein [Str Elisabeta 19] Csemege áruk és cukorkakülönlegességek legolcsóbb beszerzési forrása.

Vágja ki a második oldalon elhelyezett szelvényt és vásároljon vele.

APRÓHIRDETÉSEK
Kétszeri hirdetésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állat- és növényvilág 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Eljegyzésnél hirdetés díja 250 lej, el-fizetőknél 150 lej

Flugslem!
Ajánlok erdélyiszerte elismert שרענה ארמ. שרענה ארמ.
Hochschel-el elátoft, olvasottt és úsztan kezelt
libasirt a 110 lei.
Nyers libabőr a 80 lei kgként.
Prima füstölt libahúst a 120 lei.
Friedmann Samuel — Oradea
Cusa Voda 6.

Gyakorlott órásság, jó munkás, állást keres. Leveleket „Meghívató“ jellegre a kiadóba kér 2123

Két személyre terendezett, csinos burorozott szoba az Ágoston-utca 11 szám alatt olcsón kiadó. Értekezni a lakáson.

Egy gyógyszerári berendezés eladó. Cím a kiadóban.

Férjhezadnám igen szép, fiatal, harminc éves koromban, csakis önálló existenciájú fiatal emberhez 300 ezer lej készpénz hozom annyal és kétemgyével. „Megértés“ jelge.

Kiadó üzlethelyiség Cluj, R. G. Ferdinand legforgalmasabb helyén Cím Rudolf Mossenál. 2124

Kitűző minőségű bivalytoj garantált 1926 október hó 1-től házhoz szállítva is kapható: Schwarz Ignác, Cal. Decebal 26.

Hölgyek figyelmébe!
Mindennemű modern munkák, tambourin választék, kizárólag elbrändű anyag készítésény, L'Oreal-Henné minden színben kapható. Megrendelést várókra is eszközölök. Vágtat hajat kicsinyben és nagyban veszek. —
Missa Gyula Cluj Str. Memorandului 10

Nagy üzlethelyiség raktárral kiadó. Értekezni lehet Babós és Tsa, Regina Maria 45. Vasútlel. 2129

Biztos existenciát szeretneket egyes nő utazói állással, bevezetett cikkek. Rosenzweig, — Oradea, Coshuc 9. 2128

Román, angol, francie, német, magyar fordítások. Levelek [csemegek hónapra], kérvények, periratók, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolások, sokszorosítások. — Dr. Mandel, Str. Raşina (v. Kötő u.) 3. — Telefon 881.

Keresek a bányárosban jobb szoba-konyhaszárazást jól meg lesz fizetve. Cím a Fraternitas nyomdában, Str. Baron L. Pop 10.

File terítőket és kelim munkákat legutányosabban készít Huschné, Reg. Ferdinand 101, ajtó No 5.

Kiadó I szoba és konyha, 2 szoba és konyha, vagy 3 szoba konyhás lakás a város legszébb helyén, újonnan épült házban. Értekezhetni 12—2 óra közt Petőfi-u. 18. Az udvarban hátul.

Keresek a bányárosban jobb szoba-konyhaszárazást jól meg lesz fizetve. Cím a Fraternitas nyomdában, Str. Baron L. Pop 10.

File terítőket és kelim munkákat legutányosabban készít Huschné, Reg. Ferdinand 101, ajtó No 5.

Kiadó I szoba és konyha, 2 szoba és konyha, vagy 3 szoba konyhás lakás a város legszébb helyén, újonnan épült házban. Értekezhetni 12—2 óra közt Petőfi-u. 18. Az udvarban hátul.

Keresek a bányárosban jobb szoba-konyhaszárazást jól meg lesz fizetve. Cím a Fraternitas nyomdában, Str. Baron L. Pop 10.

File terítőket és kelim munkákat legutányosabban készít Huschné, Reg. Ferdinand 101, ajtó No 5.

Kiadó I szoba és konyha, 2 szoba és konyha, vagy 3 szoba konyhás lakás a város legszébb helyén, újonnan épült házban. Értekezhetni 12—2 óra közt Petőfi-u. 18. Az udvarban hátul.

Keresek a bányárosban jobb szoba-konyhaszárazást jól meg lesz fizetve. Cím a Fraternitas nyomdában, Str. Baron L. Pop 10.

File terítőket és kelim munkákat legutányosabban készít Huschné, Reg. Ferdinand 101, ajtó No 5.

Kiadó I szoba és konyha, 2 szoba és konyha, vagy 3 szoba konyhás lakás a város legszébb helyén, újonnan épült házban. Értekezhetni 12—2 óra közt Petőfi-u. 18. Az udvarban hátul.

Keresek a bányárosban jobb szoba-konyhaszárazást jól meg lesz fizetve. Cím a Fraternitas nyomdában, Str. Baron L. Pop 10.

Fontos! Szabókellékek, bélés, cérna, harisnya, vattelin, gombok
Neumann Károly
Regina Maria 10. szaküzletében vehető
400 Yd. olasz cérna 8 L. 300 Yd. angol cérna 15 L
50 mt I-a gápselyem 850 Duplaszélés vattelin
Duplaszélés glott 110 L. 1 m. 175 L

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET
A kolozsvári román opera heti műsora
Vasárnap: Aida (Matiné, Apostolescu fellépésével).
étfő: Troubadour (Apostolescu, a).
Szerda: Álarcosbál (Premier).
Péntek: Álarcosbál.
Vasárnap: Bolygó hollandi.

MAGYAR SZÍNHÁZ
A színházi iroda közleményei.

Heti műsor
Szombaton 3-kor: A Noszty-fiu esete Tóth Mariával. Hetedik ifjúsági előadás, igen olcsó helyárakkal. Bevezető előadást tart: Csopolti Lajos. Sorozatszám 168.)

Szombaton fél 8-kor: Zehler Magda táncművésznő teljes estét betöltő önálló estéje. (Klasszikus és modern táncok. Rendes esti helyárakkal. Napibérlet 28 szám B. Sorozat 169.)

Szombat este háromnegyed 10-kor: A román és magyar Széjő Egyesületek művész-estéje. Vasárnap tel 8-kor: Csuda Mihály szerencsésje. (Operette újdonság, leszállított helyárakkal. Sorozat 170.)

Vasárnap 6 kor: Gál (Sportvígjáték. Újdonság, 3-szoros. Rendes helyárakkal. Sorozat 171.) Vasárnap háromnegyed 9 kor: Sultana. (Operette repris, új betanulással és új szereposztással. Karácsonyi, Neményi, Tolnay, Ihással. Napibérlet 29. A. Sorozat 172.)

Hétfő: Holnap reggel. (Karinty Frigyes tragikomédiáj, előszór. Poor Lili föllépésével. Premierbérlet 30 s 8m. Sorozat 173.)

Kedd: Holnap reggel (Napibérlet 29 szám B. Sorozatszám 174.)

Olcsó karácsonyi és újévi kiállítás.
Kalapok mélyen leszállított árban.
Alakítások 150 MOSKOVITS
teljes készletnek a
kalszalonban, Cluj, Calea Regele
Ferd. (volt Wesselényi u.) 8. szám, az udvarban.

Sz. 916—1926.
Meghívó

a clujai aut. orth. izr. hiúközségnek f. é. december hó 5-én, vasárnap d. e. 10 óráttól d. u. 6 óráig. Str. Paris 6 sz. a. tartandó

választói közgyűlésére.
Tárgy: A 70 tagu képviselőtestület megválasztása.

Ezen közhírrel által azon jogosultak is meghívottaknak tekintetnek, kiknek esetleg külön meghívó nem kézbesítettett. Cluj, 1926. november 18-án.

A választási bizottság:
Löffler Vilmos, jegyző
Dr. Pollák Sándor elnök

JOSIF IZRAEL
szüicsmester
Cluj (Kolozsvár), Calea Victoriei (volt Kossuth Lajos-utca) 2. szám.
Nagy választék mindenféle szőrméből.
Lelkiismeretes kiszolgálás garantálva.

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop (volt Brassay-utca) 10 szám.

Szerkesztőség és adóhivatal:

Kolozsvár, St. Br. Pop (Brassay-utca)

Telefon: 377, 223 és 1947

1926 december 6

Hol va

A kérdést Go parlament tegnapi Ebner interpelláció könnyei? — ké

Ebner az agyonk föltött azt mondo már csak a sírás

vannak a zsidók niszter, de nem Ebnerrel, vagy n

tet, csak amo amelyre a szónok választ. „Telán

nagyvállalatokba dök könnyei? — a kérdést egyben

Megértjük a mainknál fogva de szokatlannak

miniszteri székbe még rováására gy

egyébként közke bennünket, hogy

zsidóságot vála lott annyi más

latin költő szeri scribere”, nehé

Ugy tudom, mindíg ezen a

ről és a könnye időkre célok, a

pcélik könnyes történet. 1920 k

rescu kormány tem Goga Osta

miniszter volt. sán fogadott, et